

Bestuursverslag

2023

Inhoudsopgave

Voorwoord voorzitter	3	Overige resultaten	23
2023 in beeld	4	Samenwerkingsverbanden	24
Dieren in het wild	5	Onze supporters	24
Wilde dieren	6	Fondsenwerving	24
Wat wilden we in 2023 bereikt hebben voor wilde dieren?	6	Communicatie	26
Wat is het probleem?	6	Onze organisatie	29
Hoe pakt World	7	Missie	30
Animal Protection dit probleem aan?	7	Organisatiestructuur	30
Doelen, activiteiten en resultaten in 2023	7	Ons manifest	31
Noodhulp wilde dieren	10	Strategie en beleid	38
Wat zijn de plannen voor 2024?	11	Financiën	42
Wilde dieren, geen medicijnen	12	Internationaal	45
Dieren in het voedselsysteem	13	Colofon	46
Dieren in het voedselsysteem	14		
Wat willen we in 2023 bereikt hebben voor dieren die onderdeel zijn van het voedselsysteem?	14		
Wat is het probleem?	15		
Hoe pakte World Animal Protection dit probleem aan?	15		
Doelen, activiteiten en resultaten in 2023	16		
Wat zijn de plannen voor 2024?	21		
Noodhulp aan dieren	22		

Voorwoord voorzitter

In 2023 stond onze nieuwe strategische toekomstvisie centraal bij de keuzes die we maakten. Deze visie is veel meer dan alleen een document met mooie voornemens. Ze beschrijft de koers die we als organisatie willen voeren om het beste resultaat voor de dieren te bereiken. World Animal Protection Nederland zal zich blijven richten op de structurele oorzaken van dierenleed, zoals financiële beleggingen in dierenonvriendelijke praktijken, zonder de hulp aan individuele dieren uit het oog te verliezen.

Een mooi voorbeeld van hoe die twee zijn verbonden, is onze inzet om tot een opvang van showdolfijnen in een baai bij het Griekse eiland Lipsi te komen. We spannen ons in om individuele dieren uit hun troosteloze leven in betonnen bassins in dolfinaria te bevrijden en een mooie toekomst te geven. Onze inzet vormt tegelijkertijd een belangrijk element in de strijd om aan de exploitatie van dolfijnen voor vermaak een einde te maken. Ik noem dit project omdat Nederland helaas een discutabele reputatie heeft als thuisbasis van het grootste dolfinarium in Europa – dat bovendien het voornemen heeft dolfijnen van Harderwijk te exporteren naar China, waar dierenwelstandsstandaarden nog slechter zijn dan in Nederland.

Een ander voorbeeld is onze inzet om kippen in de vleesindustrie een beter leven te geven. Steeds meer bedrijven zeggen toe de dieren meer ruimte en daglicht te geven, in omgevingsverrijking zoals strobalen te voorzien, trager groeiende rassen te gebruiken en over te schakelen op minder dierenonvriendelijke slachtmethoden. Dat voorkomt schrijnend dierenleed bij miljoenen dieren en is een eerste belangrijke stap in de gewenste transformatie van het voedselsysteem. Tegelijkertijd zien we ook dat het implementeren van deze verbeteringen langzaam gaat en versnelling behoeft.

Het jaar 2023 stond helaas in het teken van oorlog en klimaatrampen. Ook dieren zijn daar op grote schaal slachtoffer van. Voor de dieren in de Europese Unie kregen we bovendien een grote teleurstelling te verwerken. De Europese Commissie had plechtig beloofd in 2023 een breed pakket aan maatregelen te presenteren om het welzijn van dieren in de Europese vee-industrie structureel te verbeteren. Die belofte heeft ze (nog) niet gestand gedaan.

Bij al deze negatieve berichtgeving zou je haast vergeten dat de stroom publicaties over een betere positie voor dieren in onze samenleving nog nooit zo groot is geweest. Het begin van een ingrijpende culturele verandering is er, maar we zullen de komende jaren nog heel hard moeten werken om al deze voornemens om te zetten in verbeteringen in de praktijk.

Dit belangrijke werk is alleen mogelijk dankzij iedereen die ons een warm hart toedraagt en ons steunt in de vorm van een financiële of niet-financiële bijdrage. Wij zijn iedereen daar heel dankbaar voor.

Henk Smid

Voorzitter Raad van Toezicht

Foto: Robert van Hall

2023 in beeld

Wereldwijd richtten we ons op:

Dieren in het wild

Samen met Floortje Dessing startten we een internationale petitie en mobiliseerden we **180.000** mensen om beer Baloo vrij te krijgen, een beer die onder onterende omstandigheden gevangen wordt gehouden.

Naar aanleiding van onze campagne voerde reisaanbieder Klook **dierenwelzijnsbeleid** in, waarmee het bedrijf de ergste vormen van toeristisch vermaak met wilde dieren uit het aanbod haalt.

Met onze hulp werd **olifant Mundi gered** van een leven in gevangenschap en overgebracht naar een prachtige olifantenopvang in Georgia, Verenigde Staten.

... en dit is nog maar een kleine greep uit de successen die we in 2023 behaalden. Doe met ons mee, zodat we dierenleed in 2024 nóg groter aan kunnen pakken. Ontdek op worldanimalprotection.nl wat je voor dieren kunt betekenen!

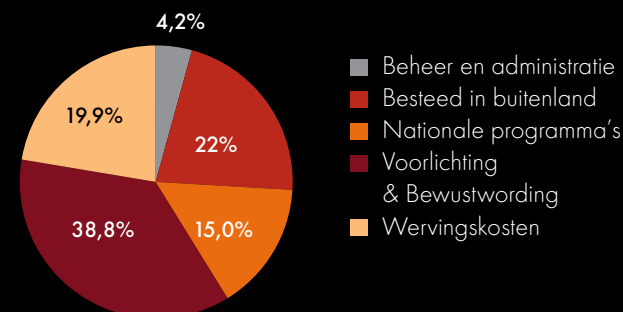
Dieren in het voedselsysteem

Dierenwelzijn werd opgenomen in de nieuwe richtlijnen van de OESO voor bedrijven, **een belangrijke stap** waar ons Nederlandse kantoor zich hard voor heeft ingezet.

Naar aanleiding van **The Pecking Order** besloot restaurantketen Vapiano van de plofkip af te stappen.

CP Foods China, een van de grootste varkensproducenten, heeft toegezegd **hogere welzijnsstandaarden** in te voeren, overeenkomstig ons FARMS-initiatief.

Verdeling bestedingen Nederland

Van onze totale kosten van **5,5 miljoen** euro werd **4,2 miljoen** euro besteed aan onze missie; een wereld waarin uitbuiting van dieren niet meer bestaat.

World Animal Protection heeft dertien kantoren over de hele wereld, met het internationale hoofdkantoor in Londen.

Wereldwijd besteedden we **63,1 miljoen** dollar om dieren te beschermen.

Eind 2023 hadden we **210.762** volgers op Facebook, **24.265** volgers op Instagram en **6.434** volgers op LinkedIn.

Dieren in het wild

Wilde dieren

Met onze internationale strategie voor wilde dieren, die tot 2030 loopt, zetten we in op het stoppen van het gebruik van alle soorten wilde dieren voor commerciële doeleinden. Wilde dieren zijn er niet om uit het wild gehaald te worden, om ermee te fokken, ze te gebruiken voor vermaak, als huisdier, modeaccessoire of medicijn. Ze horen in het wild thuis en dat betekent dat ook hun leefomgeving beschermd moet worden. Onze wildedierenstrategie is gebaseerd op drie pijlers. Ten eerste willen we commerciële exploitatie van wilde dieren stoppen. Ten tweede dragen we oplossingen en alternatieven aan. En ten derde zorgen we ervoor dat overheden betere wetten maken, die wilde dieren en hun leefomgeving bescherming bieden. Ons doel is dat het vanaf 2030 niet meer maatschappelijk geaccepteerd is om wilde dieren commercieel uit te buiten, ongeacht de soort waartoe ze behoren, en dat hun leefgebieden niet meer worden verwoest. In plaats daarvan beseffen de meeste mensen dat wilde dieren wezens zijn met een eigen waarde, die recht hebben op een leven in de natuur.

Het is vooral de wereldwijde vee-industrie die het leefgebied van wilde dieren bedreigt. Land wordt ontbost om plaats te maken voor de productie van rundvlees en voor het verbouwen van veevoer (vooral soja en mais). De kunstmest en pesticiden die hiervoor worden gebruikt, vervuilen grond en water. Ook veroorzaakt de vee-industrie uitstoot van stikstof en fosfaat die schade toebrengt aan de natuur, zowel op land als in zee. Last but not least stoot de vee-industrie disproportioneel veel broeikasgassen uit die gevaarlijke klimaatverandering veroorzaken met alle negatieve consequenties van dien, voor mens én dier. Op ons werk om de wereldwijde vee-industrie te stoppen, komen we terug in hoofdstuk 2.

Wat wilden we in 2023 bereikt hebben voor wilde dieren?

Wilde dieren worden om verschillende redenen uitgebuit. In lijn met voorgaande jaren wilden we vooruitgang boeken met de beëindiging van de uitbuiting van wilde dieren als entertainers, handelswaar, huisdieren of medicijn. De focus van het Nederlandse kantoor lag daarbij op:

1. het leveren van een bijdrage aan het Europees burgerinitiatief Fur Free Europe;
2. het stoppen van vermaak met wilde dieren, met name dolfijnen, en
3. het op de politieke agenda zetten van de onwenselijkheid van markten waar wilde dieren worden verkocht.

Wat is het probleem?

Enorme aantallen wilde dieren zijn slachtoffer van exploitatie en handel. De dieren worden uit het wild geroofd of in gevangenschap geboren, mishandeld en onder slechte omstandigheden gehouden, of vroegtijdig van hun leven beroofd. De behoefte van mensen aan exotische huisdieren, (toeristisch) entertainment mét en producten van wilde dieren wakkert dit aan. Tegelijkertijd staat het natuurlijke leefgebied van wilde dieren zwaar onder druk door vervuiling, ontbossing en klimaatverandering. Beëindiging van de commerciële handel in wilde dieren en bescherming van de biodiversiteit zijn bovendien essentiële maatregelen om het risico op een nieuwe wereldwijde gezondheidscrisis in te dammen. Immers, met de roof van dieren uit het wild en het vernietigen en vervuilen van hun leefgebieden, wordt het risico vergroot dat virussen die wilde dieren bij zich dragen loskomen en overgaan op mensen.

Hoe pakt World Animal Protection dit probleem aan?

We beschermen wilde dieren door de systemen te veranderen waarvan zij slachtoffer worden. Dat kunnen systemen zijn die wilde dieren uitbuiten als entertainment of handelswaar, of hen degraderen tot modeproduct of medicijn. Om die systemen te veranderen, gaan we in dialoog met bedrijven en overheden of voeren we druk op hen uit met campagnes en onderzoeken naar misstanden. Ook werken we samen met partnerorganisaties om wilde dieren op te vangen. Dat doen we enerzijds om alternatieve mogelijkheden te laten zien, en anderzijds omdat het lot van deze individuele dieren aangeeft wat het probleem is en waarom dat moet worden opgelost. Centraal staat onze boodschap dat wilde dieren in het wild horen en niet op aarde zijn om door mensen te worden gebruikt. Dat geldt voor alle wilde dieren, of zij nu met uitsterven worden bedreigd of niet.

Doelen, activiteiten en resultaten in 2023

Wilde dieren, geen entertainers

Wat waren onze doelen?

Net als in voorgaande jaren richtten we ons op de reisbranche en andere aanbieders van entertainment met wilde dieren, en dan vooral met dolfinen. Internationaal bleef TUI daarbij een belangrijk doelwit, maar ook aanbieders als Trip

com, Get Your Guide en Klook. Daarnaast wilden we de noodklok luiden over het misbruik van wilde dieren op social media, zoals video's waarin wilde dieren moeten optreden om zoveel mogelijk likes te scoren. Net als in 2022 waren er in verschillende landen belangrijke wetgevingsprocessen die we ten gunste van wilde dieren wilden beïnvloeden. Ook wilden we grote stappen zetten op het vlak van diervriendelijke alternatieven, door het concept van onze 'whale heritage sites' ook toe te passen voor landdieren en te komen tot 'wildlife heritage sites', waar mensen op verantwoorde wijze wilde dieren in hun natuurlijke habitat kunnen spotten.

En World Animal Protection Nederland?

In Nederland wilden we ons aandeel leveren aan het druk zetten op TUI en het vergroten van het bewustzijn over het leed van wilde dieren die voor toerisme gevangen zitten. Ook wilden we blijven werken aan het politieke draagvlak voor een verbod op het fokken met dolfinen, als eerste stap om Dolfinarium Harderwijk uit te faseren. Twee belangrijke zaken die daarmee verband houden, waren het tegenhouden van de verhuizing van dolfinen van Harderwijk naar een pretpark in China en het verlenen van verdere steun aan de realisatie van een dolfinenopvang bij Lipsi, Griekenland.

Welke acties hebben we ondernomen?

Met ons rapport [The Real Responsible Traveller](#) en tal van campagneactiviteiten, zowel online als op straat, zetten we druk op grote aanbieders van dier(onder)toeristisch vermaak en kweekten we bewustzijn over dier(on)vriendelijk toerisme in landen als Brazilië, China, Thailand, India, de Verenigde Staten, Canada en Australië. We voerden tal van gesprekken met de reisbranche en waren actief via een politieke lobby voor betere wetgeving. Zo boden we in India 100.000 handtekeningen aan de premier van de deelstaat Rajasthan aan, om te pleiten voor een verbod op het toeristisch gebruik van olifanten bij het Amer Fort. In Thailand gingen we in gesprek met olifantenattractieparken om hen om te vormen tot een olifantvriendelijke opvangplek. Bovendien waren we druk met het opzetten van het 'wildlife heritage sites'-programma, dat we in het najaar lanceerden. Met de Social Media Animal Cruelty Coalition lanceerden we een nieuw onderzoek naar het misbruik van wilde dieren om online geld te verdienen: door platforms als YouTube, TikTok en Instagram is een hele industrie ontstaan van mensen die met video's met wilde dieren hun bereik en advertentie-inkomsten proberen te vergroten. Ook bleven we opvangplekken voor beren en olifanten steunen.

En World Animal Protection Nederland?

We lanceerden een campagne die aandacht vraagt voor de wrede exploitatie van wilde dieren voor toerisme, waarbij onze focus op TUI lag. We peilden daarvoor ook de publieke opinie. Daaruit bleek dat bijna driekwart van de Nederlanders (74 procent) vindt dat reisorganisaties geen activiteiten met wilde dieren in gevangenschap meer mogen aanbieden. Eenzelfde percentage ziet geen toekomst meer voor Dolfinarium Harderwijk in zijn huidige vorm, wat ons hielp in de politieke lobby. Samenwerking met Floortje Dessing zorgde voor veel media-aandacht voor het lot van de dieren in de toeristenindustrie. Ook publiceerden we een rapport ([Amused to death](#)) waarin

we lieten zien dat Nederlandse banken, verzekeraars en pensioenfondsen miljoenen investeren in bedrijven die geld verdienen met de uitbuiting van wilde dieren. Naar aanleiding van de publicatie spraken we met diverse financiële instellingen. Daarnaast startten we een internationale petitie voor Baloo, een beer die onder onterende omstandigheden gevangen wordt gehouden in een kooi in een skiresort in Roemenië. Samen met Floortje Dessing overhandigden we eind december 180.000 handtekeningen aan de Roemeense staatssecretaris voor biodiversiteit.

Foto: Shutterstock

Wat hebben we bereikt?

In reactie op onze campagne voerde reisaanbieder Klook dierenwelzijnsbeleid in. Daarmee haalt het bedrijf de ergste vormen van toeristisch vermaak met wilde dieren uit het aanbod. Een flink aantal nationale reisorganisaties ging verder en tekende de belofte om voortaan alleen 'wildlife friendly'-toerisme aan te bieden, onder meer in China en India. In Thailand bereikten we overeenstemming met een olifantenattractiepark om zich om te vormen tot een olifantvriendelijke plek. Met onze hulp kon olifant Mundi overgebracht worden van een horrordierentuin in Puerto Rico naar een prachtige olifantenopvang in Georgia, Verenigde Staten. Drie '[wildlife heritage sites](#)' zijn inmiddels officieel uitgeroepen, naast zeven 'whale heritage sites'.

En World Animal Protection Nederland?

Ons rapport en de gesprekken zorgden ervoor dat financiële instellingen de druk verhogen op enkele grote internationale reisorganisaties. De opiniepeilingen wijzen uit dat onze jarenlange inzet resultaat heeft: steeds meer Nederlanders vinden vermaak met wilde dieren, waaronder dolfijnen, niet meer van deze tijd. Onze steun bracht realisatie van de dolfijnenopvang bij Lipsi weer een stapje dichterbij. Mede door onze inspanningen heeft Harderwijk nog altijd geen dolfijnen aan een Chinees pretpark kunnen verkopen. De olifantenopvang Somboon in Thailand, die we vanuit Nederland steunen, is de gevolgen van de corona-epidemie goeddeels te boven gekomen.

Wat is (nog) niet bereikt?

Wereldwijd is de strijd om entertainment met wilde dieren te beëindigen nog lang niet gestreden. Grote reisorganisaties als TUI en Trip.com blijven dieronterend vermaak met wilde dieren aanbieden. Wetgevingsprocessen zijn traag en onberekenbaar. Zo zijn onze eerdere inspanningen in Thailand voor een goede olifantenwet (voorlopig) gestrand. Ook de verontrustende trend dat wilde dieren worden gebruikt om te 'scoren' op social media neemt eerder toe dan af.

Wilde dieren, geen handel

Wat waren onze doelen?

Op Europees niveau wilden we bijdragen aan het burgerinitiatief Fur Free Europe, dat zowel aan de bontproductie als aan de bontverkoop een einde wil maken. Partijen in de modewereld wilden we zover krijgen dat ze na bont ook exotisch leer en vogelveren in de ban doen. In Zuid-Afrika en Peru wilden we de handel in producten van wilde dieren tegengaan.

En World Animal Protection Nederland?

Ook in Nederland wilden we een bijdrage leveren aan het Europees burgerinitiatief Fur Free Europe, waarbij we het ambitieuze doel hadden om 25.000 handtekeningen op te halen. Bovendien wilden we voortbouwen op ons werk om kangoeroeproducten te weren, door te bouwen aan draagvlak voor een Europees importverbod.

Welke acties hebben we ondernomen?

We voerden online campagne om handtekeningen op te halen voor Fur Free Europe en gingen in een aantal landen in gesprek met partijen in de modewereld. Ook waren we actief op het vlak van politieke lobby. In Peru deden we onderzoek naar het aanbod van producten van wilde dieren en naar het bewustzijn bij en de attitude van consumenten. Ook in Zuid-Afrika deden we onderzoek, waarbij we samenwerkten met de Universiteit van Pretoria. We richtten ons daarbij op lokale gemeenschappen die in de nabijheid leven van het Paul Kruger-park. De resultaten worden in 2024 verwacht en zullen lokale gemeenschappen helpen om 'frontline community protectors' van wilde dieren te zijn. Ook publiceerden we in Zuid-Afrika onderzoek dat uitwijst dat diervriendelijk toerisme winstgevender is dan de trofeeënjacht.

En World Animal Protection Nederland?

Met onder meer Bont voor Dieren sloegen we de handen ineen om handtekeningen op te halen voor Fur Free Europe. Met Intersport hadden we intensief contact over het kangoeroeleer. Ook adresseerden we de wrede kangoeroejacht bij de Textile Exchange waar men bezig is met het updaten van hun Responsible Wool Standard; veel schapenboeren in Australië zijn namelijk betrokken bij de kangoeroejacht. Bont en kangoeroeproducten waren tevens onderwerpen van onze politieke lobby.

Wat hebben we bereikt?

Het Europees burgerinitiatief haalde sneller dan verwacht de eindstreep. Het kon bijna twee maanden eerder worden afgesloten en verzamelde 1,5 miljoen gevalideerde handtekeningen. Onze Nederlandse bijdrage bleef overigens ruim onder de doelstelling steken: we hoefden niet meer zo hard te lopen omdat al snel duidelijk was dat de drempel van 1 miljoen Europese handtekeningen gehaald zou worden. Ook voor de kangoeroes was er veel succes: Puma en Nike beloofden alle kangoeroeleer te vervangen door niet-dierlijke en deels gerecyclede materialen. Na al eerder bont en exotisch leer in de ban gedaan te hebben, kondigde de Melbourne Fashion Week aan ook geen vogelveren meer toe te staan, een wereldprimeur! Kopenhagen Fashion Week heeft al aangekondigd dit voorbeeld in 2024 te volgen.

En World Animal Protection Nederland?

Intersport Nederland beloofde met de verkoop van kangoeroeleer te stoppen. Ook politiek maakten we een mooie stap: de Tweede Kamer nam een motie aan die de regering oproept zich in te spannen voor een importverbod op bont, kangoeroeproducten, angorawol en dons van levend geplukte vogels. Naar aanleiding van het rapport van de Eerlijke Verzekeringswijzer in 2022 besloot verzekeraar VGZ niet meer te beleggen in bedrijven die geld verdienen aan bont en exotisch leer.

Wat is (nog) niet bereikt?

De Europese Commissie heeft in een reactie op het burgerinitiatief Fur Free Europe nog geen besluit genomen: ze vindt dat er eerst meer onderzoek moet komen. Een productie- en importverbod is daarmee voorlopig toekomstmuziek – en ook een importverbod voor kangoeroeproducten zal een kwestie van lange adem zijn. Die lange adem is ook nodig in Peru en Zuid-Afrika, waar de politieke processen op z'n minst even lastig en tijdrovend zijn.

Noodhulp wilde dieren

Het 'bosbrandenseizoen' in Brazilië was aanvankelijk relatief mild, maar aan het eind van 2023 werd het Amazonegebied getroffen door een ongekende droogte, die gepaard ging met voor het seizoen late bosbranden. Onze noodhulp is daarom vooral gericht op begin 2024. Wel werden in samenwerking met onze lokale partners in december al vier miereneters gered, nadat hun leefgebied was vernietigd. Ook zetten we in 2023 een samenwerkingsverband op met Onçafari om te voorkomen dat manenwolven slachtoffer worden van de oprukkende soja-industrie. In samenwerking met het Homem Pantaneiro Institute (IHP) lanceerden we een onlinecursus over het redden van wilde dieren. De deelname was groot, meer dan vierhonderd mensen sloten zich aan.

Wilde dieren, geen huisdieren

Wat waren onze doelen?

Net als de afgelopen jaren was in Noord-Amerika het doel PetSmart en Petco te overtuigen om geen exotische dieren meer te verkopen. In Engeland wilden we het organiseren van reptielenmarkten tegenhouden. Ook streven we daar naar wetgeving die een halt toeroept aan het handelen in en houden van exotische dieren.

En World Animal Protection Nederland?

Ons streven was politiek een stap verder te komen op het vlak van de problematiek van wildedierenmarkten in Nederland, met als uiteindelijke doel een verbod. En net als in voorgaande jaren hielden we de vinger aan de pols bij de ontwikkeling van een Nederlandse positieflijst voor zoogdieren, een (korte) lijst van dieren die door particulieren gehouden kunnen worden.

Welke acties hebben we ondernomen?

In de Verenigde Staten en Canada zetten we onze campagne tegen PetSmart voort en legden we eveneens Petco het vuur aan de schenen. In het Verenigd Koninkrijk lobbyden we lokaal voor het verhinderen van de reptielenbeurs in Milton Keynes en nationaal voor betere regelgeving.

En World Animal Protection Nederland?

Net als in voorgaande jaren verzamelden we bewijs van de dieronterende toestanden op Nederlandse wildedierenmarkten. We vroegen politiek weer aandacht voor deze problematiek, spraken daarover met het ministerie en ondersteunden het werk van koepelorganisatie Eurogroup for Animals om te komen tot een positieflijst voor huisdieren in Europa.

Wat hebben we bereikt?

In Canada maken we vorderingen met PetSmart, het bedrijf waarmee we een constructieve dialoog hebben. In de EU begint langzaam momentum te komen voor de positieflijst, met dank ook aan onze Europese koepelorganisatie Eurogroup voor Animals en medelid AAP. Ook in het Verenigd Koninkrijk kwamen exotische huisdieren nadrukkelijker op de politieke agenda te staan.

En World Animal Protection Nederland?

We zijn erin geslaagd de aandacht voor de wildedierenmarkten in Nederland op de agenda van de politiek en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit te houden. Ook kwam de beoogde inwerkingtreding van de positieflijst voor zoogdieren in 2024 niet in gevaar, zij het dat de datum wel verschoof van begin naar medio 2024.

Wat is (nog) niet bereikt?

PetSmart en Petco in de Verenigde Staten geven nog geen gehoor aan onze oproep. Bovendien lukte het nog niet om een lokaal verbod te krijgen – hoewel we in West-Hollywood, Californië dichtbij kwamen. Het onderstreept dat wetgevingstrajecten in de regel traag zijn. Ook in Nederland zijn de wildedierenmarkten nog geen verleden tijd: een door de overheid besteld onderzoek waagde het niet de status quo fundamenteel ter discussie te stellen. Het ministerie lijkt aan te koersen op extra regels, waarbij wij onze inzet op beleidsbeïnvloeding verder moeten intensiveren.

Wat zijn de plannen voor 2024?

We gaan door met onze acties tegen het gebruik van wilde dieren voor entertainment, luxeartikelen en medicijnen, of als huisdier. Wat betreft de reisorganisaties blijft TUI ons voornaamste doelwit: het is in Nederland – en ook in Europa – de belangrijkste aanbieder van dolfijnenentertainment. Ook het beïnvloeden van beleidsmakers om de handel in wilde dieren en hun producten aan banden te leggen, zetten we door. Voor de Europese Unie zijn de Europese verkiezingen in juni cruciaal. We sluiten ons daarvoor aan bij een [Europabrede campagne](#) die wordt geleid door onze Europese koepel Eurogroup for Animals. Daarnaast blijven we bij World Animal Protection Nederland ons uiterste best doen om beer Baloo te redden.

Foto: Jasper Doest

Wilde dieren, geen medicijnen

In Azië zet World Animal Protection zich, samen met collega-organisaties, in om het gebruik van wilde dieren voor traditionele medicijnen te stoppen. Dat doen we in China vooral door het aanbod tegen te gaan. Inmiddels hebben negentien bedrijven toegezegd geen medicijnen aan te bieden en te promoten waarvoor berengal of tijgerbotten worden gebruikt, maar plantaardige en synthetische alternatieven voor deze ingrediënten te gebruiken. Ook hebben tot dusverre 1375 artsen een soortgelijke belofte getekend. Om deze trend verder aan te moedigen, hebben we in 2023 het [Wildlife Friendly Medicine Initiative](#) gelanceerd, dat de industrie en onderzoeksinstituten stimuleert diervriendelijke alternatieven te gebruiken. Het mediaplatform Health News, de staatsmediaorganisatie van de Chinese nationale gezondheidscommissie, is onze partner en het initiatief krijgt ondersteuning van acht farmaceutische bedrijven en een maatschappelijke organisatie op het vlak van traditionele medicijnen. Bovendien riepen we de Chinese overheid op om te komen tot een plan om berenfarmas uit te faseren.

In Vietnam gaat de uitfasering steeds beter. In 2023 droegen we bij aan het overbrengen van achttien beren van berenfarmas naar een berenopvang, waarmee we onze doelstelling van twintig beren bijna haalden. Er zitten nu nog 208 beren gevangen in Vietnamese berenfarmas; aan het begin van het jaar waren dat er 257. Dat betekent een vermindering van 19 procent in één jaar.

Internationaal hebben we contact opgenomen met platforms (waaronder Etsy) die een rol spelen in de verspreiding van deze wrede medicijnen. We hebben goede hoop dat dit in 2024 tot resultaat leidt. In 2023 startten we ook met een nieuwe benadering. We gaan samenwerken met de Environmental Investigation Agency (EIA) om naar financieringsstromen te kijken die de handel en het aanbod bevorderen van ingrediënten die afkomstig zijn van wilde dieren.

Dieren in het voedselsysteem

Dieren in het voedselsysteem

World Animal Protection streeft naar een transformatie van het wereldwijde voedselsysteem, zodat dieren een goed leven krijgen. Dat doen we op drie fronten. Ten eerste willen we de (groei van de) wereldwijde vee-industrie stoppen. Ten tweede willen we helpen een voedselrevolutie aan te jagen waarbij de inzet is te komen tot een voedselsysteem dat in hoofdzaak plantaardig is. Het resterende aandeel zal daarbij van dierlijke producten afkomstig zijn waarbij de dieren in ieder geval een goed leven hebben gehad. Ten derde richten we ons op de financiële sector om de benodigde transformatie te bespoedigen. Vanuit Nederland zijn we met name actief op het vlak van de voedselrevolutie en de financiële sector.

Wat willen we in 2023 bereikt hebben voor dieren die onderdeel zijn van het voedselsysteem?

Net als in vorige jaren wilden we op koers blijven voor ons doel om in 2030 een omslagpunt bereikt te hebben. De weg naar een diervriendelijk, meer plantaardig en duurzaam voedselsysteem moet dan wereldwijd definitief ingeslagen zijn. Dat betekent dat de trend van de groeiende vee-industrie dan is omgebogen, dat het welzijn van de dieren in het voedselsysteem is verbeterd en dat de bedreiging die de vee-industrie voor wilde dieren vormt, in hoog tempo kleiner wordt. Voor 2023 was ons doel dat we het belang van de transformatie van het voedselsysteem op de agenda van regeringen, bedrijven en financiële instellingen wilden krijgen. De klimaat-top die in de Verenigde Arabische Emiraten gehouden werd, was daarvoor een belangrijk moment. Voor het Nederlandse

kantoor stond het jaar in het teken van onderzoek, gesprekken met financiële instellingen en coördinatie van de Europese ranking van fastfoodbedrijven, The Pecking Order.

Wat is het probleem?

Overal ter wereld zitten dieren in de vee-industrie met grote aantallen opeengepakt. Jaarlijks gaat het om zo'n tachtig miljard dieren. Dat zorgt voor dierenleed op onvoorstelbare schaal. De dieren zitten in kooien of stallen opgesloten, vaak zonder daglicht, met minimale ruimte, in de ammoniakstank en zonder afleiding. Ze worden in veel gevallen blootgesteld aan pijnlijke ingrepen, doorgefokt met het oog op hoge productie en ernstig gehinderd in hun natuurlijke gedrag. Frustratie, stress en verveling liggen op de loer. Bovendien heeft de wereldwijde vee-industrie grote negatieve gevolgen voor klimaat en natuur en daarmee ook voor dieren in het wild. Hun leefgebieden worden verwoest en vervuild. Ook voor mensen is de vee-industrie een bedreiging, omdat die ernstige risico's met zich meebrengt voor de volksgezondheid. Het massale gebruik van antibiotica leidt tot resistente bacteriën en dierziekten kunnen overgaan op mensen.

Hoe pakte World Animal Protection dit probleem aan?

World Animal Protection richt zich primair op overheden, grote bedrijven en financiële instellingen: zij hebben de meeste macht (en maatschappelijke verantwoordelijkheid) om het voedselsysteem te transformeren. Als we dat met goed overleg kunnen bereiken, heeft dat onze voorkeur. Vaak is echter publieke druk nodig om deze partijen aan te zetten tot verandering. Met onze campagnes bouwen we die druk op.

Omdat we met onze organisatie alleen onmogelijk het wereldwijde voedselsysteem kunnen transformeren, zoeken we vaak samenwerking met andere partijen om een zo groot mogelijke vuist te maken.

Doelen, activiteiten en resultaten in 2023

Geen toekomst voor de vee-industrie

Wat waren onze doelen?

In 2023 was ons doel verder te bouwen aan het bewustzijn over de negatieve gevolgen van de vee-industrie en daarbij publieke druk te zetten op bedrijven, financiële instellingen en overheden. Met name streefden we ernaar het thema industriële vee-industrie veel beter op de internationale klimaatagenda te krijgen, maar ook de gevaren voor de volksgezondheid wilden we in de schijnwerpers zetten.

En World Animal Protection Nederland?

In Nederland wilden we zicht krijgen op de aanwezigheid van 'ontbossingsvlees' in Nederlandse supermarkten en groothandels. Het gaat hierbij om vlees – in dit geval rundvlees – afkomstig uit Brazilië, dat hoogstwaarschijnlijk gerelateerd is aan ontbossing. Ook wilden we weer bijdragen aan het stoppen (of substantieel verbeteren) van het handelsverdrag van de EU met de landen van Mercosur, de douane-unie tussen een aantal Zuid-Amerikaanse landen. Het huidige verdrag is namelijk gericht op het promoten van de industriële veehouderij en vleesconsumptie. En daarmee op nog meer dierenleed en nog meer vernietiging van het leefgebied van wilde dieren. Samen met de Handel Anders!-coalitie vinden wij dat dit anders moet.

Welke acties hebben we ondernomen?

We namen deel aan de klimaatop, COP28, waar we verschillende side-events organiseerden en met overheden in gesprek gingen over de grote tol die de industriële veehouderij vergt van klimaat, biodiversiteit, gezondheid en dierenwelzijn. In de maanden vooraf voerden we hiervoor een politieke lobby in landen als Brazilië, het Verenigd Koninkrijk, Canada, Kenia en Denemarken. We deden in Thailand undercover-onderzoek naar de erbarmelijke omstandigheden waarin vleeskippen worden gefokt. In Australië deden we in de buurt van vee-industrie onderzoek naar bacteriën die resistent zijn geworden tegen antibiotica. We publiceerden een soortgelijk onderzoek in Kenia, maar dan gericht op de aanwezigheid van resistente bacteriën op vlees in supermarkten. In het Verenigd Koninkrijk zwengelden we de discussie over dit onderwerp aan in het parlement, via lobby en de publicatie van een [onderzoek](#). Ook in India, Denemarken, Thailand en Brazilië waren we op dit onderwerp actief. Net als in 2022 publiceerden we in dit laatste land in samenwerking met Reporter Brasil [onderzoek](#) naar hoe vleesbedrijven, in dit geval het Braziliaanse JBS, betrokken zijn bij ontbossing in dat land.

En World Animal Protection Nederland?

In samenwerking met AidEnvironment deden we onderzoek naar de aanwezigheid van 'ontbossingsvlees' in Nederlandse supermarkten en groothandels. Het rapport met de uitkomsten lanceerden we begin 2024. Op persoonlijke titel, maar eveneens relevant: onze algemeen directeur, Dirk-Jan Verdonk, publiceerde [De ontplotte kip](#), een boek over de geschiedenis van de vleeskip, waarin ruim aandacht is voor de negatieve impact van industriële pluimveeproductie en waarin de mythes over kippenvlees worden doorgeprikt. Verder continueerden we onze betrokkenheid bij de Handel Anders!-coalitie om te ageren tegen het EU-Mercosur-verdrag.

Wat hebben we bereikt?

Tijdens COP28 kreeg het voedselsysteem meer aandacht dan ooit op een VN-klimaatconferentie. Het resulteerde in twee verklaringen, een over duurzame landbouw, de ander over het verband tussen klimaat en volksgezondheid. Het betekent dat de meeste landen nu hebben beloofd dat landbouw onderdeel wordt van hun klimaatplannen. Dit is een belangrijke stap, omdat dit in veel landen nog een ondergeschoven kindje was. Ook is er nu in het kader van de klimaatmaatregelen erkenning voor het zogeheten One Health-principe, oftewel dat de gezondheid van dier, mens en milieu samenhangen en afhankelijk van elkaar zijn, inclusief een verwijzing naar duurzame en gezonde diëten. Dit is een belangrijke steun in de rug van de beweging weg van industriële dierproductie en -consumptie, in de richting van een meer plantaardig voedselsysteem.

In verschillende landen slaagden we erin de problematiek van het antibioticagebruik in de vee-industrie op de agenda van overheid en bedrijven te krijgen. Ons onderzoek in Brazilië toonde aan hoe JBS verbonden is met ontbossing ten behoeve van soja- en maisproductie die is bestemd voor veevoer. De video met beelden van ons undercoveronderzoek in de Thaise vleeskippenindustrie bereikte een groot publiek en zette aan tot publieke discussie.

En World Animal Protection Nederland?

Ons onderzoek met AidEnvironment leverde duidelijk verbanden op tussen rundvlees dat te koop is in Nederland en ontbossing in Brazilië. Dit bood een goede basis waar we in 2024 op voort kunnen bouwen. Ondanks aandringen van Brazilië is het handelsverdrag tussen de EU en de Mercosur-landen nog steeds geen feit. De politieke tegenstand in Nederland lijkt met de verkiezingsuitslag van 22 november verder gegroeid.

Wat is (nog) niet bereikt?

Voor de krimp van de industriële veehouderij is nog een lange weg te gaan. Dat laat zich ook aflezen aan deeldoelstellingen: het aantal bedrijven en overheden dat het preventief gebruik van antibiotica in de vee-industrie in de ban heeft gedaan, loopt een stuk achter op de doelstelling die we daarvoor in 2020 hadden geformuleerd.

En World Animal Protection Nederland?

Nederlandse bedrijven blijven nog betrokken bij het voortbestaan – of zelfs de groei – van de wereldwijde vee-industrie. Het keren van die trend vergt tijd en vasthoudendheid.

Voedselrevolutie

Wat waren onze doelen?

Onder het motto 'voedselrevolutie' hebben we twee doelen. Ten eerste wilden we (fastfood)bedrijven ertoe bewegen hogere dierenwelzijnsstandaarden te implementeren. Voor de periode 2021-2023 hadden we als doel gesteld dat tien vooraanstaande bedrijven zouden overschakelen naar hogere welzijnsstandaarden (zie ook pagina nr invoegen). Daarnaast wilden we de overgang van dierlijk naar plantaardig voedsel aanjagen bij bedrijven, overheden en consumenten. Voor wat betreft de overgang van dierlijk naar plantaardig eten hebben we een stip op de horizon gezet: een wereldwijde halvering van dierlijke productie en consumptie in 2040. Ook hiervoor willen we in drie jaar tijd tien bedrijven overhalen koers te zetten naar dit doel.

En World Animal Protection Nederland?

Net als in 2022 wilden we vanuit Nederland een Europese ranglijst coördineren die laat zien hoe fastfood-bedrijven scoren op vleeskippenwelzijn: The Pecking Order. Dit deden we met partnerorganisaties in Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië, Polen en Roemenië. Doel was dat vier bedrijven zich zouden committeren aan het zogeheten Better Chicken Commitment, dat gericht is op betere leefomstandigheden voor vleeskippen. Daarnaast wilden we bijdragen aan het werk op Europees niveau om wetgeving te beïnvloeden ten gunste van dierenwelzijn en de overgang naar een meer plantaardig en minder dierlijk voedingspatroon.

Welke acties hebben we ondernomen?

In Australië bleven we druk zetten op de overheid om te stoppen met de export van levende schapen. Ook lanceerden we een [rapport](#) over de eiwittransitie gericht op fastfoodketens. We verhoogden hier de druk op Kentucky Fried Chicken (KFC) via een socialmediacampagne. Ook in China, Thailand, India, Indonesië en Nieuw-Zeeland was KFC ons target. In Kenia publiceerden we The Pecking Order, onze ranglijst van bedrijven op het vlak van vleeskippenwelzijn. In China gingen we bovendien in gesprek met CP Foods, een van de grootste varkensbedrijven. Ons Canadese kantoor zette de schijnwerper op het akelige lot van afgeschreven melkkoeien via het rapport [Milking the cow](#). Verder steunden we acht kleinere organisaties in Zuidoost-Azië met concrete projecten die zich richten op het verbeteren van dierenwelzijn en de eiwittransitie. Wat dat laatste thema betreft, voerden we in verschillende landen campagne voor een meer plantaardig voedingspatroon.

En World Animal Protection Nederland?

Vanuit Nederland coördineerden we de Europese versie van [The Pecking Order](#). Ten opzichte van 2022 voegden we elf bedrijven toe. Daarnaast droegen we bij aan de Superlijst Groen van Questionmark, waarin speciale aandacht is voor de doelstellingen en vorderingen van Nederlandse supermarkten op het vlak van de eiwittransitie. Op Europees niveau vergrootten we onze bijdrage aan Eurogroup for Animals, niet alleen financieel, maar ook door de toetreding tot het bestuur van onze algemeen directeur. Tot slot droegen we weer bij aan de European Alliance for Plant-based Foods, een coalitie die zich sterk maakt voor Europese regelgeving die de eiwittransitie bevordert.

Wat hebben we bereikt?

Dierenwelzijn werd opgenomen in de nieuwe richtlijnen van de OESO voor bedrijven. Hier heeft World Animal Protection, waaronder het Nederlandse kantoor, zich al langer hard voor gemaakt. Volgend op onze inspanningen in 2022 deed in de Verenigde Staten het bedrijf Jack in the Box de toezegging om af te stappen van het gebruik van ligboxen voor zeugen in zijn keten. De Deense overheid kondigde aan het gebruik van een snelgroeiende vleeskip (de zogeheten Ross 308) uit te faseren. Nog een belangrijkere mijlpaal was dat CP Foods China, een van de grootste varkensproducenten, heeft toegezegd hogere welzijnsstandaarden in te voeren, overeenkomstig ons FARMS-initiatief. Dat is een samenwerkingsverband met Humane Society International en CIWF om de wereldwijde financiële sector te stimuleren hogere minimumstandaarden voor het welzijn van dieren in de vee-industrie te hanteren.

En World Animal Protection Nederland?

Naar aanleiding van The Pecking Order besloot restaurantketen Vapiano van de plofkip af te stappen. Op termijn geeft dit jaarlijks naar schatting honderdduizenden kippen een beter leven. Burger King in Italië en O'Tacos in Frankrijk publiceerden een dierenwelzijnsbeleid voor vleeskippen. Ook liet het rapport kleine vooruitgang zien voor wat betreft de implementatie van de European Chicken Commitment. Nederlandse supermarkten rapporteerden voor het eerst over de balans tussen dierlijke en plantaardige eiwitten. Dat is een belangrijke stap om beter te kunnen sturen op hun eigen doelstellingen, die overigens nog ambitieuzer moeten.

Wat is (nog) niet bereikt?

Buiten Europa blijven bedrijven als KFC weigeren kippen een beter leven te gunnen. Binnen Europa is het beeld iets beter, maar ook daar bleef het aantal nieuwe bedrijven dat zich verbond aan het Better Chicken Commitment weer achter bij onze doelstelling. Ook lieten de resultaten van The Pecking Order in Europa zien dat bedrijven nog te weinig vooruitgang boeken met het implementeren van hun beloften. De grootste teleurstelling kwam echter van de Europese Commissie. Die had – mede naar aanleiding van het burgerinitiatief Stop de kooien (2018-2019) – beloofd in 2023 met een uitgebreid pakket aan voorstellen te komen om dierenwelzijn in de Europese vee-industrie flink te verbeteren. Afgezien van wat kleine aanscherpingen voor transport, bleven die voorstellen vooralsnog uit.

Diervriendelijk investeren

De transformatie naar een wereldwijd voedselsysteem waarin dierenwelzijn centraal staat, is niet mogelijk zonder een actieve rol van de financiële sector. Die investeert immers in de bedrijven die samen de keten van het voedselsysteem vormen: megastallen, veevoerbedrijven, supermarkten, fastfoodketens et cetera. In Nederland hebben we onze aandacht daarom al sinds 2017 op de financiële sector gevestigd, maar onder de nieuwe internationale strategie rollen we dit werk internationaal uit. We richten ons daarbij primair op twee groepen instellingen: ontwikkelingsbanken en private financiële instellingen. We willen dat ontwikkelingsbanken stoppen met het investeren in uitbreidingen van de vee-industrie. Van private instellingen verwachten we bovendien dat ze onze minimale dierenwelzijnsstandaarden invoeren en doelen stellen voor de overgang naar meer plantaardige en minder dierlijke producten. Het doel daarbij is halvering van de mondiale dierlijke productie en consumptie in 2040. Daarvoor moeten ze in gesprek gaan met bedrijven waarin ze (willen) investeren en, als deze bedrijven niet meegaan in de noodzakelijke veranderingen, hun financiële relatie met deze bedrijven verbreken. Tot slot willen we bijdragen aan wetgeving die financiële instellingen stimuleert of verplicht de transformatie van het voedselsysteem te bevorderen.

En World Animal Protection Nederland?

In 2023 wilden we dat twee financiële instellingen hun beleid zouden aanscherpen op het vlak van dierenwelzijn en de eiwittransitie. Dit wilden we bereiken via dialoog, onze deelname aan de Eerlijke Geldwijzer en onze inzet binnen het convenant over maatschappelijk verantwoord beleggen van de verzekeraars, dat medio 2023 werd gesloten.

Welke acties hebben we ondernomen?

We voerden gesprekken met financiële instellingen, zoals Standard Chartered en de Braziliaanse ontwikkelingsbank BNDES. De minimale welzijnsstandaarden van het FARMS-initiatief werden vertaald naar het Spaans, Portugees, Vietnamees, Indonesisch, Thais en Maleis. In het Verenigd Koninkrijk lieten we onderzoek doen naar de tien grootste banken en op basis daarvan brachten we een rapport uit, [Banking on Welfare](#). Aan de daarmee verbonden onlineactie deden 8500 mensen mee. In Brazilië werkten we aan bewustzijn. Dat bleek hard nodig, want Braziliaanse banken scoren allemaal bedroevend als het op dierenwelzijn aankomt. In coalitieverband ondernamen we pogingen om te voorkomen dat JBS een notering zou krijgen op de beurs van New York. Zo leverden we gegevens aan bij Moody's en Standard & Poor's over de milieu-impact van JBS, die verdisconteerd zou moeten worden in de rating van het bedrijf. Ook bleven we actief in een coalitie die gericht is op ontwikkelingsbanken, met als doel investeringen in het uitbreiden van de wereldwijde vee-industrie te stoppen.

En World Animal Protection Nederland?

We organiseerden een bijeenkomst over voedselbeleid in Nederland en de EU voor verzekeraars, pensioenfondsen en hun vermogensbeheerders. Ook namen we deel aan panels op bijeenkomsten georganiseerd door de pensioenfederatie en VBDO. Met diverse financiële instellingen gingen we in gesprek, waaronder PfZW, PME, APG, Achmea, Van Lanschot en Rabobank. Met de Braziliaanse organisatie De Olho nos Ruralistas bereidden we onderzoek voor over relaties van Nederlandse financiële instellingen met de Braziliaanse agrilobby. Dat rapport wordt in 2024 uitgebracht.

Wat hebben we bereikt?

Rond de mogelijke beursnotering van JBS is de nodige controverse ontstaan. Diverse financiële instellingen beginnen dierenwelzijn en de eiwittransitie serieus te nemen.

En World Animal Protection Nederland?

Om dierenwelzijn kunnen financiële instellingen langzamerhand niet meer heen. Dat dit thema is opgenomen in de vernieuwde OESO-richtlijnen voor multinationale bedrijven, helpt ons daarbij. We merken bovendien dat de eiwittransitie hoger op de agenda van financiële instellingen komt te staan.

Wat is (nog) niet bereikt?

Het beleid van banken, verzekeraars en pensioenfondsen op het vlak van dierenwelzijn en de eiwittransitie laat nog veel te wensen over, wereldwijd én in Nederland. Hier hadden we verwacht dat ABP het nieuwe beleid over biodiversiteit en dierenwelzijn in het eerste kwartaal van 2023 zou hebben gepubliceerd. Dat is ook later in het jaar niet gebeurd: het is begin maart 2024 gepubliceerd. Ook andere financiële instellingen waren trager met het publiceren van nieuw beleid. We rekenen erop dat we onze doelstelling voor 2023 in 2024 alsnog bereiken.

Wat zijn de plannen voor 2024?

We gaan door met ons werk dat gericht is op bedrijven, overheden en consumenten om de wereldwijde vee-industrie een halt toe te roepen. Daarmee dragen we bij aan een voedselrevolutie die zorgt voor een meer plantaardig en minder dierlijk voedselsysteem. En de dieren die nog deel van het systeem uitmaken, moeten een goed leven kunnen leiden. Met het Nederlandse kantoor richten we ons met name op The Pecking Order in Europa, waarmee we in 2024 uitbreiden naar Tsjechië. Ook de Europese verkiezingen zijn een belangrijk moment. Last but not least richten we ons weer op het bewegen van banken, pensioenfondsen en verzekeraars om werk te maken van de transitie naar een voedselsysteem dat dierenwelzijn verbetert, meer plantaardig is en minder bestaat uit dierlijke eiwitten.

Noodhulp aan dieren

Helaas kwam in 2023 nog geen einde aan de gruwelijke oorlog die Rusland in Oekraïne heeft ontketend. Behalve mensen zijn daar talloze dieren slachtoffer van. We zetten onze steun door voor de dieren die getroffen zijn door het oorlogsgeweld, via onze partners Open Cages en Save the Dogs en via steun aan een asiel in Lviv.

Via Open Cages en Save the Dogs zijn tal van dieren voorzien van voedsel en medische zorg. Ook zijn enkele dieren geëvacueerd uit de frontlinie, zoals katten die in het door de Russen belegerde Bachmoet bivakkeerden. Het asiel in Lviv kon met onze bijdrage een nieuwe waterinstallatie in gebruik nemen, waardoor de honden er weer schoon drinkwater hebben.

Ook na de verschrikkelijke aardbeving in Turkije en Syrië steunden we lokale organisaties die noodhulp gaven aan de getroffen dieren.

Overige resultaten

Samenwerkingsverbanden

World Animal Protection hecht aan samenwerking. We zijn ervan overtuigd dat we meer kunnen bereiken als we onze krachten met anderen bundelen. In Nederland doen we dat allereerst binnen de Dierencoalitie, een samenwerkingsverband van zeventien dierenorganisaties in Nederland, gericht op het behartigen van de dierenbelangen in politiek Den Haag en op onderlinge kennisuitwisseling. In 2023 waren met name de landelijke verkiezingen een speerpunt. De Dierencoalitie was medeorganisator van een dierenverkiezingsdebat in Nieuwspoor en liet onderzoek uitvoeren door Kieskompas over de standpunten van politieke partijen en hun stemmers over de dieren. Ook de Nederlandse bijdrage aan de lobby voor Europese dierenwelzijnswetgeving vormde een prioriteit. Wat dat laatste betreft vergrootten we onze bijdrage aan het Europese platform voor dierenwelzijn, Eurogroup for Animals, dat strijdt voor beter beleid en betere wetgeving voor dieren op Europees niveau. Net als in 2022 continueerden we onze steun aan de European Alliance for Plant-based Foods. Dat is een coalitie van bedrijven en maatschappelijke organisaties

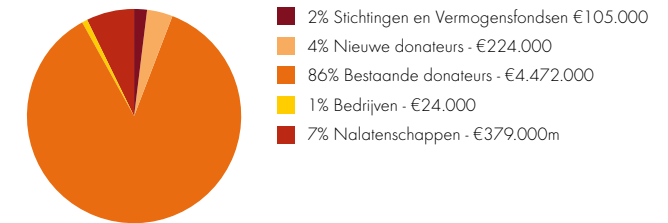
die zich in Brussel sterk maakt voor wetgeving en beleid om plantaardige voeding te bevorderen en aan de bevordering van dierlijke voeding een einde maakt. Verder maakte World Animal Protection in 2023 weer deel uit van de Eerlijke Geldwijzer (Eerlijke Bank-, Verzekerings- en Pensioenwijzer) en VBDO, de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling. Ook droegen we bij aan de True Animal Protein Price-coalitie (TAPP-coalitie), die zich inzet voor een eerlijke prijs voor dierlijke eiwitten en een transitie nastreeft naar een duurzaam en diervriendelijk voedselsysteem. We bleven steun geven aan de Handel Anders!-coalitie van maatschappelijke organisaties, vakbonden en boerenorganisaties die inzetten op een handelssysteem dat ten goede komt aan mens, dier en milieu. We voerden ten slotte verdere besprekingen in het kader van het Groenboerenplan, een plan van boeren die milieu- en diervriendelijk willen werken.

Onze supporters

In 2023 steunden ruim 83.000 supporters de dieren met een financiële bijdrage. We zijn al onze supporters ontzettend dankbaar, want alleen dankzij hun steun kunnen we werken aan een toekomst zonder dierenleed. Natuurlijk dragen supporters ook op andere manieren bij aan een betere wereld voor dieren. Met hun stem, bijvoorbeeld in de vorm van een handtekening onder een petitie of het delen van berichten op social media, helpen zij ons om dierenwelzijn hoger op de maatschappelijke agenda te krijgen. We ontwikkelen steeds meer 'meaningful actions' om onze supporters te betrekken en te enthousiasmeren.

Fondsenwerving

Een belangrijke functie van ons kantoor is het werven van fondsen om dieren over de hele wereld een beter leven te geven. Dat is vooral cruciaal in landen waar het moeilijk is financiële steun voor dierenbeschermingswerk te krijgen. Wereldwijd is Nederland een van de landen waar de geefbereidheid groot is als het gaat om dierenleed. In 2023 ontvingen we 5,2 miljoen euro, hoofdzakelijk uit reguliere particuliere donaties. Dit lag in lijn met onze inkomstendoelstelling.

Om onze ambities voor wat betreft de inkomstengroei richting 2030 te kunnen bereiken, hebben we in 2023 meer aandacht besteed aan werving op nalatenschappen, stichtingen en vermogensfondsen. Relaties met bedrijven zijn met het oog op het economisch tij op een lager pitje gezet.

Particuliere donaties

Om dierenlevens blijvend te verbeteren is geld nodig. Particuliere donateurs zijn hierbij van onschatbare waarde. We vinden het belangrijk duurzame relaties op te bouwen met onze bestaande donateurs. Dit doen we onder andere via contactmomenten die passen bij hun interesses en die laten zien dat we onze donateurs waarderen en koesteren. Daarnaast is het noodzakelijk nieuwe donateurs te bereiken. We zijn trots dat het in 2023 is gelukt meer nieuwe donateurs aan

ons te binden dan in 2022. Zeker gezien de uitdagende tijd van hogere kosten voor levensonderhoud, hogere kosten voor fondsenwerving en de vele problemen in de wereld die onze aandacht vragen.

Communicatie met onze donateurs is het belangrijkste middel in het opbouwen van de relatie. We informeren over de impact van hun donatie, geven voorbeelden van hoe de levens van de dieren zijn verbeterd en informeren over de campagnes die we voeren. Dit doen we via e-mailnieuwsbrieven, een papieren of online magazine dat drie keer per jaar verschijnt en onze socialmediakanalen. We maken onze communicatie persoonlijk en relevant door te vertellen over thema's waarvan we weten dat donateurs die interessant vinden. Ook laten we weten hoe een gift is besteed. Waardering laten we zien door te bedanken na losse giften en jubilarissen en jarige donateurs een speciaal bericht te sturen. In onze jaarkalender bedanken we onze donateurs bovendien voor hun steun en laten we zien wat er dankzij hun hulp is bereikt. Daarnaast benaderen we bestaande donateurs met verzoeken om opnieuw te geven, producten te kopen of hun bijdrage te verhogen. Dit doen we via direct mailings, e-mailings en telemarketing.

We gebruiken verschillende kanalen en proposities om nieuwe donateurs te werven. De succesvolle adopteer-een-olifant-propositie van 2022 gaf ook in 2023 veel nieuwe donateurs. Daarnaast bracht de petitie uit de geïntegreerde campagne voor beer Baloo veel nieuwe supporters. Deze benaderden we vervolgens via e-mail en telemarketing om hun te vragen donateur te worden. Ook deze activiteit gaf een mooie instroom aan nieuwe structurele donateurs.

Nalatenschappen

We zijn dankbaar dat trouwe donateurs en dierenvrienden ook na hun overlijden hun liefde voor dieren willen laten voortleven. Inkomsten uit nalatenschappen zijn een belangrijk onderdeel van onze groeiambities. We informeren dierenvrienden daarom over de mogelijkheden van nalaten. Dit deden we ook in 2023 via socialmediacampagnes, een jaarlijkse

nieuwsbrief over nalaten, onze website, advertenties in tijdschriften, een telemarketingcampagne en een donateursbijeenkomst. Daarnaast is voor deze doelgroep een warme, persoonlijke band heel belangrijk. Regelmatig spreken we trouwe donateurs via de telefoon of tijdens een bezoek aan huis.

Stichtingen, vermogensfondsen en bedrijven

Partnerschappen met stichtingen, vermogensfondsen en bedrijven zijn van cruciaal belang om impact te maken op de levens van dieren. Deze partners durven ook te dromen van een structureel beter leven voor alle dieren en maken ons werk mogelijk met (meerjarige) financiering die past bij de lange adem die nodig is om duurzame veranderingen te realiseren. Dit jaar is de focus verlegd naar stichtingen en vermogensfondsen. Bestaande relaties zijn geïntensiveerd en potentiële samenwerkingsmogelijkheden zijn onderzocht. Hier hopen we in 2024 de vruchten van te plukken door concrete samenwerkingen op te zetten. Diverse fondsen en stichtingen ondersteunden ons in 2023 financieel. Daar zijn we erg blij mee. Ook is er een aanvraag ingediend bij de Nationale Postcode Loterij. Deze is gehonoreerd en wordt in 2024 uitbetaald. Daarnaast onderhouden we de bestaande relaties in het bedrijfsleven en richten we ons op bedrijfsfondsen.

Communicatie

Merkbekendheid en zichtbaarheid

In samenwerking met creatief bureau Mensch hebben we ons merkverhaal aangescherpt. Met dit vernieuwde verhaal zetten we een krachtig en eenduidig merk neer, waarmee we ons profiel versterken, onze naamsbekendheid vergroten en onze relaties met belangrijke stakeholders intensiveren. Zo kunnen we nog meer dierenlevens verbeteren. De merkvernieuwingen

vonden deels eind 2023 plaats en krijgen verder vorm in 2024.

We stegen in 2023 licht in 'geholpen naamsbekendheid': van 45 procent eind 2022 naar 47 procent eind 2023. Door onder andere de samenwerking met Floortje Dassing konden we ons onderscheiden van andere organisaties. Door middel van een advertentie in AD, de Volkskrant en Trouw en via posters tegenover het hoofdkantoor riepen we TUI Group op om te stoppen met het aanbieden van wrede attracties met wilde dieren. Deze boodschap kwam luid en duidelijk aan bij TUI Group: onze posters waren de volgende dag opeens verdwenen. Ze werden opnieuw opgehangen,

zodat TUI niet onder onze boodschap uit kon komen. Onze samenwerking met Libelle (advertorial in het blad) leidde tot 1.254.000 bereikte personen, voornamelijk vrouwen van 50+.

Ambassadeurs en invloedrijke supporters

Opnieuw sprak Loretta Schrijver geheel belangeloos onze aangescherpte tv-spot in. Deze spot, gericht op het vergroten van onze merkbekendheid inclusief een fondsenwervende 'tag-on', was landelijk op diverse zenders te zien in februari en in de zomermaanden, en eveneens bijna het hele jaar door bij de regionale tv-zender Omroep West. Daarnaast hadden we een impactvolle samenwerking met Floortje Dassing om beer Baloo te bevrijden en om mensen te informeren over de misstanden met wilde dieren in entertainment op Bali. We reisden met haar af naar het toeristische Indonesische eiland en maakten samen een documentaire, waar we op haar en onze socials veel reacties kregen. Bovendien mocht Floortje aanschuiven bij Humberto (talkshow bij RTL4) om meer over het veelvuldig aanwezige dierenleed te vertellen en hoe mensen dit als toerist kunnen vermijden. Beide bekende dierenvrienden hebben ons op deze manier enorm geholpen. Daar zijn we hun zeer dankbaar voor.

Daarnaast weten steeds meer influencers en andere BN'ers ons online te vinden en worden ze geraakt door onze content. Begin 2023 hadden we voor onze bontcampagne een betaalde samenwerking met verschillende influencers, zoals Rossana Kluivert, Nino Wilkes en Robin Martens. Ons aantal Instagram-volgers breidde zich uit en verschillende grote accounts, zoals die van Jaimie Vaes, Iris Enthoven en Mátyás Bittenbinder, begonnen ons te volgen. Iris Enthoven adopteerde olifant Mae Mayura en deelde dit op haar Instagram-account met 228.000 volgers.

Verder werd onze actie tegen TUI goed ontvangen: onder meer Nicolette Kluijver met 411.000 volgers en Mytravelsecret met 91.000 volgers reageerden ontzet op ons rapport over financiële instellingen die investeren in bedrijven die geld verdienen aan wreed dierenvermaak. Ons Bali-rapport lokte

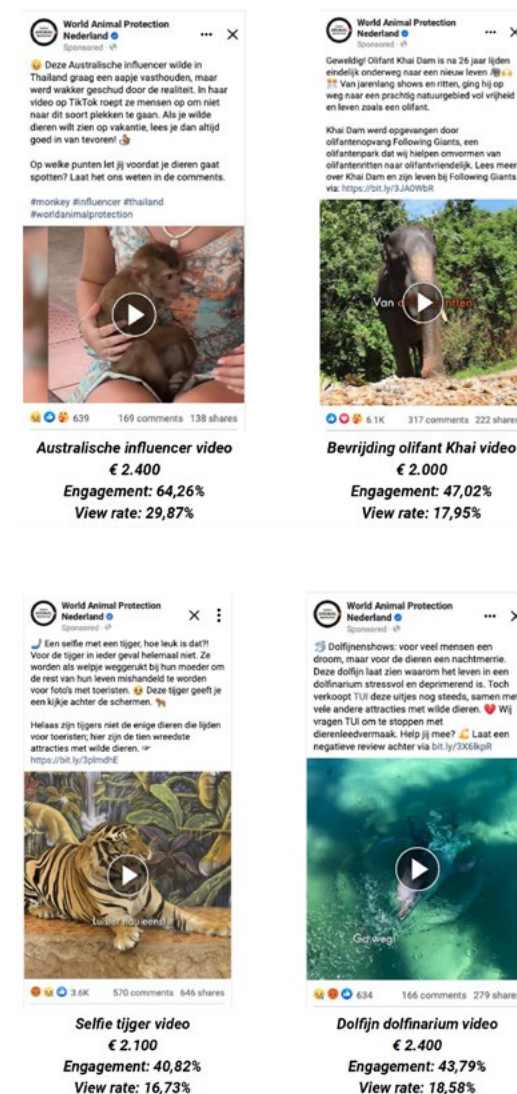
helemaal veel reacties uit. Onder anderen Bridget Maasland, Nicolette Kluijver, Jennifer Ewbank, Hiske Bongaarts en Lisa goes Vegan plaatsten een comment of deelden het rapport. Grote Indonesische accounts, zoals dat van model Davina Veronica (128.000 volgers) en van dierenorganisatie Natha Satwa Nusantara (213.000 volgers) deelden de bijbehorende video. De Baloo-petitie werd ook massaal gedeeld, bijvoorbeeld door Marius Mitrache, een Roemeense vegan influencer, Bonusvegan, Krystl en door Melroy van Lekkermenselijk, die een prachtige illustratie van Baloo maakte.

Social media

Sociale media zijn belangrijk om aandacht voor dierenkwesties te genereren en mensen te mobiliseren. In 2023 hebben we wederom ingezet op het vergroten en aangehaakt houden van onze meest betrokken doelgroep van dierenvrienden en het bereiken en enthousiasmeren van de doelgroep van (jonge) idealisten.

Dit jaar bereikten we ongeveer twee miljoen mensen in Nederland met een contactfrequentie van zes keer in een jaar. We hebben de meest betrokken dierenvrienden – mensen die interactie hebben gehad met onze posts – kunnen uitbreiden met 300.000 unieke personen. Binnen onze beoogde doelgroep bereikten we 1,5 miljoen unieke mensen. Door de betrokken doelgroep uit te breiden en te blijven enthousiasmeren, vergroten we het bewustzijn over het belang van dierenbescherming. Bovendien kunnen we die groep goed activeren voor onze campagnes. Er zijn ruim 1,5 miljoen videoviews gerealiseerd. Videoposts zijn de meest kostenefficiënte en effectieve manier gebleken om ons doelgroepbereik te vergroten.

We hebben weer een aantal mooie uitschieters met onze content. Onderstaand een overzicht van de vier best scorende posts.

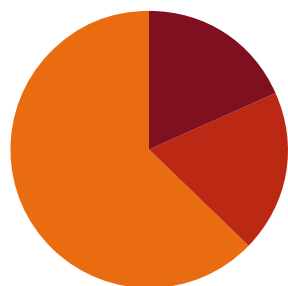

Vooral content die op Bali is gemaakt mocht op heel veel online belangstelling rekenen. Een aantal posts leverde op Instagram zelfs onbetaald een bereik op van tussen de 150.000 en 350.000 unieke kijkers.

Media

In 2023 kwam World Animal Protection 188 keer in het nieuws. Het is belangrijk dat we als organisatie in het nieuws (blijven) komen, zodat we dierenproblematiek aan de kaak kunnen stellen. We verhogen zo de druk op partijen die verantwoordelijkheid dragen voor dierenwelzijn en creëren bewustwording onder een groot publiek.

World Animal Protection kwam 113 keer in het nieuws met onderwerpen over wilde dieren. Daaronder was de uitzending van Humberto op 5 september (zie eerder). In 33 gevallen ging de media-aandacht over ons werk voor dieren in de vee-industrie. De andere mediahits zijn toe te schrijven aan overkoepelende onderwerpen en ons werk in coalitieverband, zoals de Eerlijke Geldwijzer. World Animal Protection kreeg dit jaar aandacht in vooraanstaande media als Trouw, RTL Nieuws, De Telegraaf, AD, NOS en NU.nl.

Media in 2023

- 33 - Dieren in het voedselsysteem
- 34 - Overig
- 113 - Wilde dieren

De meeste media-aandacht ging naar onderwerpen waarvoor we samenwerkten met Floortje Dessing. Onder andere het hierboven genoemde bezoek aan Bali, maar ook de actie voor beer Baloo die in Roemenië eenzaam wegwijnt in een kooi. Tevens was er aandacht voor het succesvolle burgerinitiatief Fur Free Europe waar World Animal Protection aan meedeelde, onze opinieonderzoeken over het Dolfinarium en entertainment met wilde dieren, met een oproep aan de politiek voor een verbod op vermaak met wilde dieren. Tot

slot was er ook aandacht voor Dirk-Jan Verdonks nieuwe boek *De ontplofte kip* op de radio, in kranten en tijdschriften en via twee podcasts.

Aankomend jaar willen we onze zichtbaarheid in de nieuws-media vergroten. Dat doen we door bij het uitsuren van belangrijke persberichten gericht te pitchen, onze perscontacten te optimaliseren en zoals gewoonlijk in te spelen op de actualiteit met reacties van onze experts.

Onze organisatie

Missie

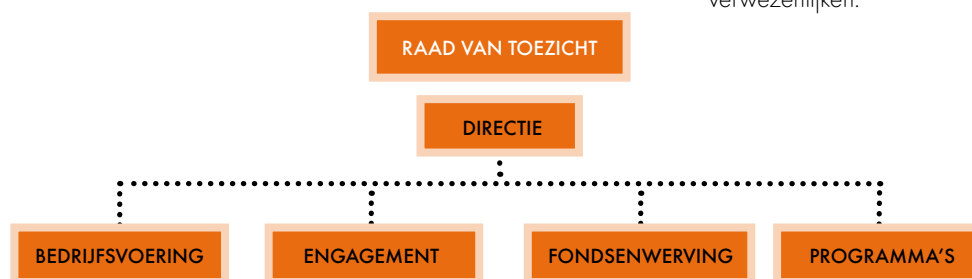
Statutaire doelstelling

De statutaire doelstelling van onze stichting luidt: 'Het bevorderen van dierenwelzijn wereldwijd, en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.' Deze doelstelling én de kaders van de wijze waarop we deze doelstelling denken te verwezenlijken, hebben we vastgelegd in onze statuten, die te vinden zijn op onze website. In 2023 zijn onze statuten geactualiseerd in lijn met nieuwe wetgeving.

Missie

Een wereld waarin uitbuiting van dieren niet meer bestaat.

- ▶ Het veranderen van het mondiale voedselsysteem om dierenlevens te verbeteren.
- ▶ Het stoppen van de uitbuiting van wilde dieren.

Organisatiestructuur

Toezicht en bestuur

World Animal Protection kent een scheiding tussen bestuur en toezicht. De directie is bestuurlijk verantwoordelijk en staat onder toezicht van de Raad van Toezicht. Door vastlegging van de taken bevoegdheden en wederzijdse verantwoordelijkheden voorkomen we belangenverstrengeling tussen deze twee rollen. De samenwerking tussen het Nederlandse kantoor en de internationale organisatie is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Organogram

De directie vormt samen met de door haar benoemde afdelingshoofden het managementteam (MT) van de organisatie. World Animal Protection kent sinds april 2023 een organisatiestructuur met vier afdelingen. De afdeling Fondsenwerving en Communicatie is opgesplitst in twee nieuwe afdelingen (afdeling Fondsenwerving en afdeling Engagement) met ieder een eigen manager en MT-lid. Dit om ervoor te zorgen dat de organisatie beter is ingericht om onze meerjarenvisie te verwezenlijken.

Directie

In 2023 bestond de directie uit twee personen, Dirk-Jan Verdonk en Thierry Reniers. Zij combineren het directeurschap met de functies van respectievelijk hoofd Programma's en campagnemanager. Thierry Reniers heeft geen relevante nevenfuncties. Dirk-Jan Verdonk is voorzitter van de Dierencoalitie en sinds september 2023 tevens voorzitter van de Eerlijke Geldwijzer. Ook werd hij in juni verkozen tot bestuurslid van Eurogroup for Animals. Deze functies vervult hij vanuit zijn rol bij World Animal Protection.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht bepaalt het beloningsbeleid, de hoogte van het loon en andere vergoedingen voor de directie. Het beleid wordt periodiek geëvalueerd en geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid volgt World Animal Protection de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). Deze regeling geeft voor het jaarinkomen een maximumnorm die past bij de zwaarte van de functie, rekening houdend met omvang en complexiteit van de organisatie. De weging wordt gedaan door de auditcommissie en voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 375 punten. World Animal Protection heeft een tweehoofdige collegiale directie, waardoor er een afslag van dertien procent toegepast wordt. Hierdoor is het maximale jaarinkomen voor 2023 95.067 euro. Het jaarinkomen voor Dirk-Jan Verdonk (1,0 fte/12 mnd) bedroeg 95.000 euro en dat voor Thierry Reniers 76.000 euro (0,8 fte/12 mnd). Het jaarinkomen van beiden bleef onder het geldende maximum.

Naast de maximering van het jaarinkomen geldt ook een absoluut maximum voor de navolgende beloningscomponenten samen: jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellings, werkgeversbijdrage pensioen, overige beloningen op termijn. Het

Ons manifest

Wie denkt dat een dier geen gevoelens heeft, heeft nog nooit gezien wat het met een koe doet als haar kalf na de geboorte wordt weggehaald.

Wie denkt dat een dier geen pijn kent, heeft nog nooit gezien hoe een varken het uitgilt als zijn staart wordt weggebrand.

Wie denkt dat een dier geen trauma kan oplopen, heeft nog nooit een olifant eindeloos en rusteloos aan de ketting heen en weer zien bewegen.

Dieren zijn bewust, daarom moeten we bewust met dieren omgaan. Wij laten van ons horen.

Vechten voor een waardig bestaan.

Roepen dieronwaardige praktijken een halt toe, stellen misstanden aan de kaak.

Pleiten voor ander beleid, ook als daar machtige mensen tussen staan.

Dierenleed valt niet recht te praten.

World Animal Protection. Vecht voor Dieren.

hiervoor geldende maximum is 115.444 euro. De beide directieleden bleven hier ruim onder, met respectievelijk 101.000 en 81.000 euro. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht.

Beoordeling van de directie

Het functioneren van de directie is op 8 december 2023 besproken in een gesprek tussen de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht en de directie. De Raad van Toezicht heeft het positieve oordeel over het functioneren van de directie op diezelfde datum bekrachtigd.

Raad van Toezicht

Wie zijn het?

De raad bestond in 2023 uit vijf leden:

Henk Smid

voorzitter

Sinds november 2021 is Henk de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Beroep: toezichthouder en adviseur in de zorg en dierenwelzijn

Nevenfuncties:

- Voorzitter Wetenschappelijke Adviescommissie Eén tegen Eenzaamheid van VWS
- Voorzitter van de stuurgroep Nationaal Plan Hoofdzaken (van ZonMw, Hersenstichting, NWO, Health-Holland en MIND)

- Voorzitter van het bestuur van de stichting Life Sciences and Health/Health-Holland
- Voorzitter Raad van Toezicht De Rijnhoven
- Voorzitter Nationaal Comité advies dierproevenbeleid
- Voorzitter van de werkgroep kwaliteitsstandaard DSD (differences of sex development) van het Kennisinstituut Medisch Specialisten
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van het Nivel
- Lid van het Comité van Advies van de Johannes Wier Stichting
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Extra ZorgSamen
- Lid van de Raad van Toezicht van de Koraal Groep
- Lid van de Raad van Toezicht Nederlandse Transplantatie Stichting
- Lid van de programmacommissie Gender en Diversiteit van ZonMw

‘Dieren kunnen onvoldoende voor zichzelf opkomen. Laten wij ons opstellen als advocaten voor hun belangen.’

René Schoutens

penningmeester

Sinds november 2021 vervult René de rol van penningmeester binnen de Raad van Toezicht.

Beroep: associated partner bij Comfort Vermogensbeheer

Nevenfuncties: geen

‘Goed zijn voor dieren zegt volgens mij alles over hoe je zelf in het leven staat. Of zoals Ghandi zei: “De grootheid van een natie kan worden beoordeeld door de manier waarop dieren worden behandeld.”’

Foto: Shutterstock

Heleen Latooij

lid

Heleen is sinds mei 2023 lid van de Raad van Toezicht.

Beroep: manager HRM en organisatieontwikkeling bij woningcorporatie Havensteder, Rotterdam

Nevenfuncties: geen

‘Nature doesn’t need people. People need nature.’ (Bron: Nature is speaking - Conservation international)

Pieter Schaffels

vicevoorzitter

Pieter is sinds 2018 lid van de Raad van Toezicht.

Beroep: hoofd communicatie ESG bij ASML

Nevenfuncties: geen

‘Dieren beschermen is mensen beschaven.’ (mr. Constantinus Bake)

Martin Scholten

lid

Martin is sinds november 2022 lid van de Raad van Toezicht.

Beroep: strategisch adviseur Groene Transitie bij Wageningen Universiteit & Research, Aarhus Universiteit en Scotland’s Rural College.

Nevenfuncties: lid van de Raad van Dieraangelegenheden

‘Dieren zijn intrigerend slim. Ze biologeren, boeien, binden en inspireren. En zijn daarmee zo waardevol voor de natuur en voor de mensheid, dat we een onmiskenbare zorgplicht hebben: noblesse oblige.’

Vacatiegelden

De leden van de raad ontvangen voor het uitoefenen van hun rol geen bezoldiging. Wel kunnen zij een vergoeding ontvangen voor gemaakte kosten en voor het bijwonen (en voorbereiden) van vergaderingen, zogenoemde vacatiegelden. De hoogte van deze vergoeding blijft binnen de grenzen van de jaarlijks toegestane vrijwilligersvergoeding.

Taken Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft als taak integraal toezicht te houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen World Animal Protection Nederland. De raad zorgt dat er een goed functionerend bestuur is en bewaakt het normatief kader waarbinnen dit bestuur handelt. De Raad

van Toezicht ziet er in het bijzonder op toe dat de uitvoering van het beleid strookt met de vastgestelde beleidsplannen en begrotingen.

Inhoudelijke reflectie Raad van Toezicht

De raad vergaderde in 2023 viermaal. Op de agenda van de raad stonden onderwerpen als jaarverslaglegging, kwartaalrapportages, jaarplan, jaarrekening, begroting, de inzet voor de vormgeving van de internationale organisatie en de inrichting van ons eigen bureau. Vertegenwoordigers van de raad namen bovendien deel aan de onlinegesprekken die het internationale bestuur organiseerde voor de raden van de affiliate-kantoren.

Met de komst van Heleen Latooij hebben we de raad weer op volle sterkte. Behalve de algemene toezichtstaken heeft Heleen personeel en organisatie in haar portefeuille.

Henk Smid

voorzitter van de Raad van Toezicht

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie vergaderde tweemaal in 2023. Ze voerde het jaargesprek met de directie en overlegde met de directie over financiën en organisatie.

Overleg met de personeelsvertegenwoordiging

De voorzitter en Heleen Latooij vergaderden in 2023 eenmaal met de personeelsvertegenwoordiging. Het overleg ging vooral over de uitoefening van de taken van de personeelsvertegenwoordiging en de (positief) ervaren werkcultuur in de organisatie.

Werving en selectie

Binnen de Raad van Toezicht zijn de aandachtgebieden belegd bij profielhouders. Bij het vacant komen van een positie is deze profieltekst leidend bij de werving van nieuwe leden.

Auditcommissie

De Raad van Toezicht is bevoegd een of meer commissies en/of raden in te stellen. De auditcommissie is een vaste commissie die belast is met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting en advisering hierover aan de Raad van Toezicht. De commissie vergadert minimaal tweemaal per jaar.

Verslag auditcommissie over 2022

De commissie bestaat uit twee leden: René Schoutens (penningmeester RvT) en Pieter Schaffels (lid RvT). Naast de leden zijn bij de vergaderingen de directeur Organisatie, Thierry Reniers, en het hoofd Bedrijfsvoering, Joke Hoekstra, aanwezig als ondersteuning. Bij de vergaderingen kan de externe accountant aanwezig zijn. In het jaar 2023 is de commissie formeel vijfmaal bijeengewees, viermaal op reguliere basis en eenmaal met het oog op het mogelijk beleggen van een deel van de reserve. Verder vindt desgewenst informeel overleg plaats tussen de directie, het hoofd Bedrijfsvoering en de auditcommissie, als daar aanleiding voor is vanuit de stichting of de auditcommissie. De kwartaalrapportages worden eerst aan de auditcommissie voorgelegd voor ze in de raadsver-

Rooster van aftreden

Naam	Bestuursstaak	Datum in functie	Herbenoeming	Jaar v. aftreden	Eind eerste termijn
Dhr. H.J. Smid	Voorzitter	nov-21			2025
Dhr. R.C.K. Schoutens	Penningmeester	nov-21			2025
Dhr. P. Schaffels	Vicevoorzitter	sep-18	2022		2026
Dhr. M.C.Th. Scholten	Bestuurslid	nov-22			2026
Mw. H.M. Latooij	Bestuurslid	mei-23			2027

gadering worden besproken. In de eerste vergadering is een eerste blik op de jaarrekening geworpen. In de tweede vergadering zijn de kwartaalresultaten besproken en heeft een evaluatie van de accountantscontrole plaatsgevonden. De jaarrekening is akkoord bevonden en voorgelegd aan de Raad van Toezicht om vast te stellen. Daar is de jaarrekening ongewijzigd vastgesteld. In de derde en vierde vergadering zijn de kwartaalcijfers besproken en in de vijfde vergadering is er extra aandacht geweest voor de financiële reserves van de stichting en zijn de contouren van het beleggingsbeleid bepaald en daarna besproken met de raad. De commissie constateert op basis van de verkregen interne en externe informatie dat de organisatie in ruim voldoende mate is ingericht om haar doelstellingen te realiseren en indien nodig adequaat en tijdig bij te sturen. Bovendien stelt ze vast dat processen effectief en efficiënt zijn en dat de juiste maatregelen worden genomen om risico's en onzekerheden te beheersen. De commissie bedankt het hoofd Bedrijfsvoering voor de ondersteuning en de heldere uiteenzettingen.

René Schoutens, Pieter Schaffels

World Animal Protection Nederland is een zelfstandig onderdeel van een wereldwijd opererende organisatie, met een hoofdkantoor in Londen. In onze mondiale organisatiestructuur zijn twee belangrijke organen:

Global Leadership Team (GLT)

Het GLT is het dagelijks bestuur van de internationale organisatie. Het wordt aangestuurd door de internationale CEO en bestaat uit vijf leden met de volgende portefeuilles: programma's, fondsenwerving en engagement, strategische realisatie, bedrijfsvoering en personeelszaken.

Senior Leadership Team (SLT)

Het SLT bestaat uit de leden van het GLT, de landendirecteuren en de hoofden van de internationale afdelingen. Het SLT richt zich op organisatorische zaken in de brede zin van het woord: het adviseert het GLT en draagt verantwoordelijkheid voor de implementatie van het werk.

Personeelsvertegenwoordiging

De Personeelsvertegenwoordiging (PVT) van World Animal Protection Nederland bestaat uit drie leden. De PVT heeft elk kwartaal overleg met de directie en eens per jaar met de voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht.

In 2023 is er, naast de hierboven genoemde reguliere overleggen, aanvullend beroep gedaan op de PVT. Zij ontving

Foto: Shutterstock

van de directie een tweetal instemmings-/adviesaanvragen met betrekking tot herziening van het loongebouw en een nieuw beoordelings- en beloningsbeleid. In dit kader organiseerde de PVT consultaties onder de medewerkers en formuleerde formele reacties op de voorgenomen besluitstukken. Ook bij de implementatie van de herindeling van de afdeling Fondsenwerving & Communicatie werd de PVT betrokken.

Gedragcodes

Bij het uitvoeren van ons werk hanteren en respecteren we onafhankelijke gedragcodes, richtlijnen en kwaliteitsstandaarden. De elf gedragcodes die we onderschrijven zijn te vinden op onze website.

Integriteitsbeleid

Integriteit heeft bij World Animal Protection altijd hoog in het vaandel gestaan. In 2020 Integriteit heeft bij World Animal Protection altijd hoog in het vaandel gestaan. In 2020 is het integriteitsbeleid geformaliseerd en onderdeel van ons personeelshandboek geworden. In dit document hebben wij expliciet gemaakt welk gedrag wij van elkaar mogen verwachten, welke afspraken we onderling maken en wat de sancties zijn als deze afspraken niet worden nagekomen. Het geven van het juiste voorbeeld vinden wij erg belangrijk en we spreken elkaar erop aan waar nodig. Als het relevant is, worden integriteitszaken in het kantooroverleg besproken. Integriteit is een vast onderdeel op de agenda van het managementteam. Jaarlijks reflecteert het managementteam op het integriteitsbeleid. Integriteit in de keten wordt in het jaarlijkse risicoassessment besproken. Op basis van dit assessment wordt beoordeeld of en welke additionele controlemaatregelen genomen moeten worden.

Binnen het integriteitsbeleid heeft de vertrouwenspersoon een belangrijke rol. World Animal Protection heeft hier drie verschillende loketten voor: één binnen de Nederlandse organisatie, één binnen de internationale organisatie en één vertrouwenspersoon buiten de organisatie. Meldingen kunnen hier op een laagdrempelige, veilige en vertrouwelijke manier worden gedaan. Binnen het kantoor en tussen de medewerkers onderling zijn in 2023 geen integriteitsissues geweest.

Medewerkers

Eind 2023 werkten er 36 betaalde krachten bij World Animal Protection Nederland, van wie één tijdelijk op een nulurencontract in verband met een project. In 2023 heeft een stagiair een opdracht uitgevoerd (in 2022 twee).

In 2023 hebben relatief veel medewerkers buiten onze organisatie een nieuwe uitdaging gevonden. Gemiddeld waren deze medewerkers vier jaar werkzaam voor onze organisatie. Doordat er in 2023 meer vacatures zijn vervuld, zijn er naar verhouding meer tijdelijke contracten geweest. Het eerste jaar is veelal op basis van een jaarcontract.

De meeste posities zijn gedurende het jaar ingevuld. Een uitzondering hierop betreft een aantal internationale posities in het Nederlandse kantoor. Sommige zijn niet ingevuld via het Nederlandse kantoor, waardoor het gemiddelde aantal fte werkzaam gedurende het jaar is afgenomen.

Door gemiddeld een dag per week op kantoor te werken en de overige dagen vanuit huis, proberen we een goede balans te vinden tussen werk-privé en tussen afstemming, teamgevoel, autonomie en productiviteit.

In 2023 heeft World Animal Protection samen met een externe partner een Preventief Medisch Onderzoek (PMO)

aangeboden aan alle medewerkers. Bijna zestig procent nam deel aan de vitaliteitscheck. Sociale steun van zowel collega's als leidinggevende en autonomie van de medewerker scoorden goed. Punten van aandacht voor zowel medewerker als organisatie is stress, voeding en beweging. Wij hebben dit opgepakt en proberen hier met organisatiebrede dan wel individuele aandacht op in te spelen.

Personeelshandboek

Al ons beleid leggen we vast. Sinds 2018 gebruiken we hiervoor het personeelshandboek. Dit handboek passen we periodiek aan. Aanpassingen worden, conform de statuten, daar waar nodig voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Ook de personeelsvertegenwoordiging wordt geraadpleegd als dat nodig is.

Functieprofielen en salarisgebouw

Alle medewerkers van World Animal Protection hebben een functieprofiel, waarin hun verantwoordelijkheden en taken zijn vastgelegd die de basis vormen voor een weging. Op grond hiervan wordt de functie in een salarisschaal van ons salarisgebouw geplaatst. In 2022 zijn alle functies gewogen met behulp van de MNT, een methode voor vergelijkend indelen die is afgeleid van de Bakkenist-methode voor functiewaardering. De MNT-methode beoordeelt een functie op negen competenties. Door vergelijking van de beoordeling op deze negen competenties met een set referentiefuncties (functieboek voor de goededoelensector) wordt de indeling van de functie in het salarisgebouw bepaald. Nieuwe functies, dan wel aangepaste functies, worden op dezelfde manier beoordeeld om het functiegebouw actueel te houden.

Salarissen

De salarissen van World Animal Protection Nederland zijn marktconform; de beloning van medewerkers is vergelijkbaar met die bij andere charitatieve organisaties. Verhoging van het loon baseren we op evaluaties en beoordelingen zoals vastgelegd in ons beoordelings- en beloningsbeleid. Jaarlijks bepaalt de directie of een inflatiecorrectie van ons salarisge-

bouw gewenst is. Hierbij wordt de CAO Rijk als basis genomen. Per 1 april 2023 heeft conform deze CAO een inflatiecorrectie plaatsgevonden van drie procent.

World Animal Protection werkt in de regel niet met eindejaarsuitkeringen of standaard-bonussen. Wel beschikken we over de mogelijkheid om personeelsleden een extra beloning te geven. In 2023 hebben we geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

Personeelscyclus

Medewerkers van World Animal Protection maken elk jaar afspraken met hun leidinggevende over de te behalen resultaten voor het komende jaar. Gedurende het jaar worden deze resultaten gemonitord, waarbij er in het midden van het jaar een formeel moment is: een functioneringsgesprek. Aan het eind van het jaar ontvangt elke medewerker een beoordeling van de leidinggevende, waarbij medewerkers ook elkaar om input vragen. In 2023 is een project gestart om de personeelscyclus te evalueren en waar nodig aan te passen. De uitkomsten hiervan zullen in 2024 geïmplementeerd worden.

Ziekteverzuim

In 2023 hadden we te maken met een hoog ziekteverzuim van zeven procent. Dat was bijna 2,5 procent hoger dan in 2022. Dat kwam doordat wij een drietal langdurig zieken kenden. Het kortdurende verzuim daarentegen was met 1,0 procent gelijk aan het voorgaande jaar.

Werving en selectie

Al jaren lukt het ons op een krappe arbeidsmarkt goede mensen aan onze organisatie te binden. We houden onze werving-en-selectieprocedure in eigen beheer. Door per vacature te kijken wat nodig is en wat de markt te bieden heeft, hebben wij in 2023 alle vacatures binnen twee maanden kun-

Kerngetallen medewerkers	2021	2022	2023
Betaalde krachten *	35	35	36
Fte**	28,1	30	26,8
Vast/tijdelijk contract*	26/9	29/6	23/13
Man/vrouw*	7/28	7/28	7/28
Instroom/uitstroom	5/3	8/8	13/12
Gemiddelde leeftijd***	39	38	38
* is het aantal betaalde krachten per 31 december			
** is de gemiddelde bezetting over het jaar in fte			
*** gemeten over het bestand op 31 december			

nen vervullen. Hierdoor zijn er geen onnodige gaten gevallen in de operatie. Wij vinden het belangrijk dat sollicitanten een goed beeld krijgen van de organisatie. Vandaar dat directe collega's, de leidinggevende en een directielid altijd een gesprek voeren met de sollicitant.

Stagiairs

Bij World Animal Protection Nederland werken we graag met stagiairs. Het uitgangsprincipe bij het aantrekken van een stagiair is dat er sprake moet zijn van een win-winsituatie: het uitvoeren van de stage moet voor World Animal Protection meerwaarde opleveren en stagiairs doen praktijkervaring op die in het verlengde ligt van hun studie of vakgebied. In 2023 hebben we met één stagiair gewerkt, één minder dan het jaar ervoor.

Vrijwilligers

Onze behoefte aan vrijwilligers is in Nederland bescheiden, omdat we hier geen eigen opvangplekken, dierenklinieken of teams hebben om dierenhulp te bieden. Onze behoefte aan vrijwilligers is in de afgelopen jaren veel kleiner geweest dan het aanbod. Zodra er een concrete behoefte is, maken wij een profiel op basis waarvan wij vrijwilligers werven. We betalen uiteraard een reis- en onkostenvergoeding, maar zijn hun bovenal heel dankbaar.

Vrijwilliger aan het woord

Het is alweer even geleden, maar in de coronatijd ben ik als vrijwilliger begonnen bij World Animal Protection. Ik was al bekend met de organisatie, want ook mijn vader Herman Pot werkt voor dit goede doel. Op het moment dat ik bij World Animal Protection begon, was ik niet aan het werk en liep ik met lichamelijke klachten, maar merkte ik wel dat ik graag weer constructief ergens mee bezig wilde zijn. Het liefste wilde ik me inzetten voor een goed doel en het allerliefst een die zich inzet voor dieren. Al mijn hele leven ben ik namelijk gek op dieren. Ik begon met het helpen bij de webcare, waar ik vragen en berichten van onze supporters op de social media beantwoordde. Hier heb ik veel van geleerd, aangezien ik op dat moment ook nog niet zoveel wist over het dierenleed dat schuilgaat achter bepaalde, met name, toeristische attracties. Dit was een enorm leerzame periode voor mij.

Ook heb ik een onderzoek gedaan naar entertainment met wilde dieren op televisie. Helaas bleek hieruit dat nog veel televisieprogramma's wilde dieren voor amusement inzetten. Dit geeft totaal niet het goede voorbeeld en daarom vind ik het zo belangrijk om onze supporters te vertellen wat voor dierenleed hierachter kan zitten. Iedereen moet inzien dat dit niet meer van deze tijd is.

Momenteel ben ik vast in dienst als medewerker Supporter Services. Ik heb het erg naar mijn zin. Ik vind het leuk om mensen te helpen en ze tips te geven over hoe ze bijvoorbeeld diervriendelijk op vakantie kunnen gaan. Het is natuurlijk extra leuk om dan positieve reacties te krijgen. Dit geeft mij ook veel positieve energie. Ik hoop nog een tijd voor World Animal Protection te mogen werken. Ik wens dan ook dat we steeds meer bereiken voor alle dieren die onze hulp en bescherming nodig hebben.

Benthe Pot

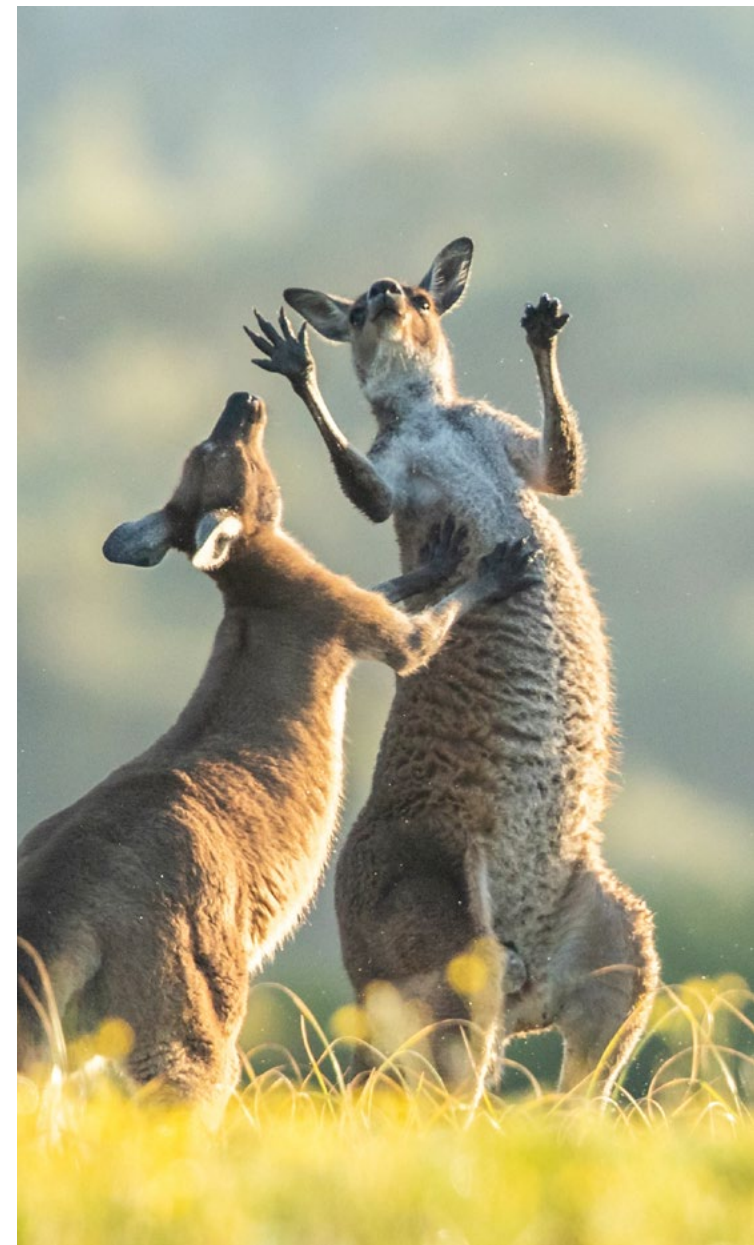

Foto: Shutterstock

Strategie en beleid

Mondiale strategie 2021-2030

2023 was het derde jaar van de mondiale strategie 2021-2030. Onze visie en missie zijn hetzelfde gebleven, maar ze kregen vanaf 2021 vorm in twee strategische speerpunten:

1. **waarborgen dat dieren in de veehouderij een goed leven hebben door het voedselsysteem te transformeren en**
2. **stoppen van de 'commodificatie' van wilde dieren, oftewel de exploitatie van wilde dieren als economisch product of leverancier van diensten.**

Bij ons werk gelden vier uitgangspunten:

Sentience: vooropstaat dat dieren wezens zijn met gevoel en bewustzijn en een eigen, intrinsieke waarde.

Scale: we zijn het aan de dieren verplicht dat we veranderingen bewerkstelligen waar grote aantallen dieren wat aan hebben.

Systems: we streven naar systeemverandering; alleen via die weg kunnen we de wereld echt diervriendelijk en duurzaam maken.

Sustainability: onze oplossingen moeten niet alleen werken voor dieren, maar ook voor mensen en de planeet.

Nederlandse meerjarenstrategie

In het licht van de nieuwe internationale meerjarenstrategie heeft World Animal Protection Nederland in 2022 een 2030-visie geformuleerd, waarin we de rol van het Neder-

landse kantoor toespitsen op de internationale strategie. In die visie hebben we onder meer onze ambitie geformuleerd op het vlak van dierenbeschermingsdoelen, onze financiële bijdrage aan het internationale dierenbeschermingswerk en onze naamsbekendheid.

Ook in 2023 werkten we langs de lijnen van de nieuwe internationale strategie, met onze focus op de rol van het financiële systeem om het mondiale voedselsysteem te transformeren en op de uitbuiting van wilde dieren. Onze theorie van verandering gaat uit van de samenhang van:

1. **Educatie en mobilisatie**
2. **Lobby en beleidsbeïnvloeding**
3. **Het katalyseren van duurzame oplossingen**

Deze drie aspecten hebben invloed op elkaar. Met het intensiveren betrekken van zoveel mogelijk mensen bouwen we aan een beweging waarmee we het bewustzijn kunnen vergroten en het publiek kunnen mobiliseren tot actie. Dat verhoogt de kans op het succesvol beïnvloeden van beleid én op implementatie van duurzame oplossingen.

Jaarplannen

Sinds 2017 is onze werkwijze gestoeld op het voeren van integrale campagnes. We hebben de vakgebieden van programma's, communicatie en fondsenwerving geïntegreerd in elk campagneproject. De uitgangspositie is dat we ruimte hebben voor twee, maximaal drie geïntegreerde campagnes in een jaar. Welke dat zijn, wordt een aantal maanden voor het begin van het jaar in overleg met de internationale organisatie en onze Raad van Toezicht bepaald. De uitwerking van deze keuzes leggen we vast in een jaarplan.

Risicomanagement

De wereld is veranderlijk en onvoorspelbaar. World Animal Protection probeert daarin zo goed mogelijk mee te bewegen door voortdurend op kansen in te springen en mogelijke risico's in kaart te brengen en te verkleinen. Dat laatste doen we door een actief risicobeleid te voeren, waarmee we risico's zo goed mogelijk beheersbaar houden.

Databeveiligingsbeleid

In 2018 heeft World Animal Protection in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming een aantal beleidsstukken en procedures opgesteld die tezamen ons privacymanagementsysteem vormen. Dit systeem bestaat uit zes onderdelen:

1. **Informatiebeveiligingsbeleid**
2. **Privacybeleid**
3. **Privacystatement**
4. **Verwerkingsregister**
5. **Gedragscodes omgang persoonsgegevens**
6. **Processen en procedures**

Om het privacymanagementsysteem te borgen in de organisatie, hebben we twee rollen gedefinieerd: die van data protection officer en data security officer. Deze twee rollen zijn verbonden aan twee verschillende functies en worden door twee personen uitgevoerd.

Risicobeleid

World Animal Protection is een internationale organisatie die wordt blootgesteld aan wereldwijde risico's die we centraal beheersbaar willen houden. Om die reden is, als onderdeel van het Global Policy Framework, een internationaal risicobeleid opgesteld waar alle landenkantoren, dus ook Nederland, zich aan houden. In de kern stelt dit beleid dat alle kantoren en hun leiderschap, maar ook de medewerkers, verantwoor-

delijk zijn voor het risicobeheer en dat zij dit periodiek moeten monitoren.

Risicobereidheid

De mate waarin we bereid zijn om risico te lopen bij het bereiken van onze doelstellingen, noemen we de risicobereidheid. World Animal Protection (Nederland) gaat zorgvuldig met risicoafweging om. Als voorvechter van dieren en aanjager van dialoog zijn we bereid bepaalde risico's te nemen door doelbewust op de voorgrond te treden en dieronvriendelijke

praktijken aan de kaak te stellen. We beperken deze risico's door wetgeving en fatsoensnormen te respecteren en doen dit vanuit de grote verantwoordelijkheid die we voelen om als serieuze gesprekspartner van overheden en bedrijven structureel verbetering voor dieren te realiseren. Daarnaast zijn we niet bereid grote financiële risico's te nemen, omdat we werken met gelden van individuele donateurs en partners/fondsen, die erop vertrouwen dat we verstandig met hun geld omgaan.

Foto: Shutterstock

Ons risicobeheer

In Nederland maken we minimaal een keer per jaar een risico-inventarisatie, waarin we de voornaamste risico's in acht categorieën in kaart brengen en deze wegen op basis van waarschijnlijkheid en impact. Onze internationale organisatie heeft vijf categorieën geïdentificeerd die beïnvloed worden, mocht een risico zich manifesteren:

Strategisch: het risico beïnvloedt de strategie/strategische doelen van de organisatie.

Operationeel: het risico beïnvloedt de operationele doelstellingen.

Financieel: het risico heeft financiële gevolgen.

Reputatie: het risico beïnvloedt de reputatie van World Animal Protection.

Compliance: het risico brengt met zich mee dat er niet aan wet- en regelgeving voldaan kan worden.

Alle risico's kwalificeren we aan de hand van een beoordelingssystematiek, waarbij we een score tussen de één en vijf geven voor zowel de impact als de waarschijnlijkheid dat dit risico zich voordoet. Op basis hiervan kwalificeren we de risico's en vertalen we dit naar een mogelijke impact op het behalen van de doelen.

We bespreken de geïnventariseerde risico's en de mogelijke maatregelen in de vergadering van het managementteam en daaropvolgend in de vergadering van de Raad van Toezicht. Desgevraagd delen we deze risico-inventarisatie met het internationale kantoor.

Risico's in 2023

Op pagina 40 staat een beschrijving van de risico's en onzekerheden die belangrijke impact op onze organisatie hebben (gehad). Per risico hebben we in kaart gebracht welke maatregelen zijn of worden genomen om de risico's te verkleinen. Ten opzichte van 2022 zijn de risico's gedaald, met name op het gebied van inkomsten, stijgende kosten en potentiële impact op de organisatie. Er is besloten om de continuïteitsreserve met 181.500 euro te verlagen.

Groep	Risico	Gevolg	Impact (1-5)	Likelihood (1-5)	Current controls
E1	Een nieuwe telemarketing-wetgeving in Nederland die uitsluitend telefonische opvolging van mensen met een actieve opt-in toestaat, heeft impact op ons fondsenwervend rendement.	Ons fondsenwervende rendement kan zwaar onder druk komen te staan.	4	4	De Nederlandse branchevereniging voor goede doelen is in gesprek met de Nederlandse overheid om de voorgenomen wetgeving aan te passen voor goede doelen.
G1	De reorganisatie van het internationale hoofdkantoor en internationale bijstelling van de koers heeft ongewenste bijeffecten.	Onvrede over veranderingen en de manier waarop deze tot stand zijn gekomen, kunnen leiden tot een negatieve beleving van ons merk en een verminderde geefbereidheid bij onze supporters.	3	4	De raden van toezicht en directies hebben gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt over informatie-uitwisseling en inspraak van het Nederlandse kantoor in de besluitvorming over dit soort processen.
O09A	Socialmediakanalen beoordelen content van onze (video)posts en kunnen campagnes blokkeren.	Blokkeren van content kan leiden tot lagere leadgeneratie waardoor zowel campagne/programma en fondsenwervende doelstellingen niet gehaald kunnen worden.	4	2	Netwerken opbouwen met de socialmedia-uitgevers en zeker stellen dat zij zich realiseren dat wij een betrouwbare partij zijn.
F2	Een economische recessie ten gevolg van de coronapandemie heeft grote gevolgen voor het geefgedrag van onze donateurs.	Een laag consumentenvertrouwen kan de bereidheid om World Animal Protection regulier te (blijven) steunen doen afnemen, waardoor de inkomsten dalen en het lastiger wordt programmadoelstellingen te behalen.	4	4	We vergroten onze inspanningen op het werven van eenmalige, kleine donaties op onderwerpen waarbij mensen sterk betrokken zijn. Daarnaast hebben we medewerkers aangetrokken die zich specifiek richten op nalatenschappen en fondsen om onze inkomstenmix te verbreden.
F5	Na jaren van geen of amper inflatie, stijgen de kosten.	Door stijgende kosten is er potentieel minder beschikbaar voor onze doelstelling.	5	3	We vergroten ons kostenbewustzijn nóg verder en scherpen onze inkoopprocessen verder aan.
G2	Bedrijfsprocessen blijken niet in lijn te zijn met onze waarden.	De geloofwaardigheid van onze campagnes, ons overige programmawerk en onze fondsenwervende proposities komen in het gedrang.	4	3	Bedrijfsprocessen worden periodiek kritisch bekeken vanuit de vraag of zij adequaat zijn of aanscherping en uitbreiding nodig hebben. Voor zover het internationale bedrijfsprocessen zijn, voeren wij daarover een dialoog met de internationale organisatie.

Maatschappelijk verantwoord handelen

In onze bedrijfsvoering houden we nadrukkelijk rekening met onze impact op mens, milieu en – uiteraard – dier. Dit is vastgelegd in ons MVO-beleid. Dat betekent onder meer dat:

- we het vliegtuig mijden voor reizen binnen een straal van duizend kilometer – en indien er geen alternatief voor het vliegtuig is, we de CO₂-uitstoot compenseren;
- onze reiskostenregeling openbaar vervoer en fietsgebruik stimuleert;
- we onze spaargelden op een zo duurzaam mogelijke bank plaatsen;
- we onze pensioenvoorziening hebben ondergebracht bij een zo duurzaam mogelijke pensioenverstreker;
- de evenementen die we organiseren vlees- en visvrij zijn, met altijd veganistische opties;
- de inkoop (van koffie, plantaardige melk en overige relevante producten) biologisch is;
- we bij de kantoorinrichting zoveel mogelijk duurzame materialen of tweedehands spullen gebruiken;
- het papier dat we gebruiken chloorvrij is.

In de bredere zin van ons werk – als het gaat om de campagnes die we voeren en de hulp die we bieden op verre plekken in de wereld – nemen we gedragscodes en lokale culturen en gebruiken in acht en proberen we ook daar zoveel mogelijk gebruik te maken van inkoop die de belasting van onze aarde beperkt.

Financieel beleid

Het financieel beleid dat World Animal Protection voert, is

in lijn met de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen die door Goede Doelen Nederland is opgesteld en is gericht op een solide, transparante en controleerbare financiële bedrijfsvoering. De belangrijkste gedelegeerde verantwoordelijkheden naar personeelsleden die niet statutair of reglementair benoemd zijn én de checks en balances op onze financiële processen zijn vastgelegd in ons Protocol administratieve organisatie. Dit is in 2023 herzien en aangepast aan de nieuwe inrichting van de organisatie.

Beleggingsbeleid

World Animal Protection Nederland belegt nog niet. Het geldt dat mensen ons geven, besteden we zo veel en zo snel mogelijk aan de verbetering van het leven van dieren. Doordat er afgelopen jaar negatieve rente geheven is, zijn wij gaan nadenken over beleggen. Door te beleggen kunnen we voorkomen dat er in tijden van negatieve rente onnodig geld de organisatie uitstroomt. Beleggen brengt enige risico's met zich mee, zowel financieel als maatschappelijk. Vandaar dat we hier zorgvuldig mee omgaan. Een beleggingsstatuut is in voorbereiding en in 2024 zal dit onderwerp op de agenda van de Raad van Toezicht staan.

De reserves die we hebben en nodig hebben, staan bij zo duurzaam mogelijke banken, in ons geval hoofdzakelijk bij Triodos Bank en ASN Bank. We zijn in 2018 verder verduurzaamd door onze pensioenregeling onder te brengen bij a.s.r. Deze verzekeringsmaatschappij behaalde in 2022 de hoogste algemene score in de Eerlijke Verzekeringswijzer. Voor dierenwelzijn was zij de best scorende van de verzekeraars die een pensioenregeling aanbieden, met een score van zeventig procent. Ook op andere voor dieren belangrijke thema's, zoals natuur en klimaatverandering, behoort a.s.r. tot de beste. Zie <https://eerlijkegeldwijzer.nl/verzekeringswijzer/verzekeraars/asr/>.

Planning & control

World Animal Protection heeft een degelijke planning-en-controlcyclus, waarmee we grip houden op onze activiteiten en

de te behalen resultaten. Het managementteam analyseert maandelijks het resultaat in Nederland aan de hand van een maandrapportage. Driemaal per jaar geeft de organisatie een prognose af van de inkomsten en kosten voor de rest van het jaar. Afwijkingen ten opzichte van het budget worden aangegrepen om sturingsmaatregelen te nemen, door bijvoorbeeld bezuinigingen door te voeren of extra investeringen te doen. Viermaal per jaar rapporteert de directie aan de Raad van Toezicht over de financiële gang van zaken, door middel van een kwartaal-/jaarrapportage waarin ook de nieuwe prognose wordt opgenomen.

Met rapportages legt het internationale kantoor van World Animal Protection verantwoording af over de besteding van het geld dat ze uit Nederland en andere landen krijgt. Dat gebeurt in Groot-Brittannië – waar ons internationale kantoor is gevestigd – volgens de strenge normen die de Britse overheid oplegt aan charitatieve instellingen. De Charity Commission ziet toe op naleving daarvan. Deze instantie heeft vergaande bevoegdheden om in te grijpen als iets niet in orde is.

Reservebeleid

Ons reservebeleid is erop gericht de aan ons ter beschikking gestelde middelen in te zetten voor de verbetering van het leven van dieren. Het oppotten van gelden willen we daarom zoveel mogelijk voorkomen.

Continuïteitsreserve

Om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen, acht het bestuur het wenselijk een deel van het vrij besteedbare vermogen te bestemmen als continuïteitsreserve. Voor de bepaling van de maximale hoogte van de continuïteitsreserve kijkt de stichting naar de richtlijn van Goede Doelen Nederland. De reserve wordt bepaald op basis van een risicoanalyse. De risicoanalyse van World Animal Protection eind 2023, die is goedgekeurd door de

Foto: Shutterstock

Raad van Toezicht, vormt de basis voor de hoogte van onze continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserves

In lijn met de richtlijnen behouden we het recht om als onderdeel van ons reservebeleid bestemmingsreserves en herwaarderingsreserves in te stellen, mocht de situatie dit vereisen.

Overige reserves

In principe streeft World Animal Protection ernaar om naast de continuïteitsreserve en eventuele bestemmings- en herwaarderingsreserves geen andere reserves aan te houden. De gelden die aan het eind van het jaar binnenkomen en niet meer overgemaakt kunnen worden naar onze internationale organisatie, worden tijdelijk opgenomen onder overige reserves.

Fondsen

Het reservebeleid van de stichting behoudt de mogelijkheid om ontvangen gelden van derden als bestemmingsfondsen aan te merken als de giftgever een dergelijke oormerking wenst. In de regel geven we er de voorkeur aan dit alleen te doen als de gift niet in het betreffende boekjaar kan worden uitgegeven en het giftbedrag een dusdanige omvang heeft, dat het deze administratieve verwerking rendabel maakt.

Financiën

In deze paragraaf geven we inzicht in onze belangrijkste inkomsten en kosten en in onze financiële positie eind 2023. Verdere analyses en financiële overzichten zijn te vinden in onze jaarrekening 2023, die tegelijkertijd met dit bestuursverslag is gepubliceerd op onze website.

Samenvattend beeld

De inkomsten van 2023 liggen in lijn met de begroting, maar 240.000 euro lager dan het voorgaande jaar. Deze daling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door tijdelijk lagere inkomsten uit nalatenschappen, die altijd lastig te voorspellen zijn. Daarnaast bleef de verwachte groei in baten van andere organisaties uit, doordat een tweetal toekenningen niet meer rondgekomen is voor het boekjaar 2023. Gezien de marktomstandigheden en de toename van het aantal mensen dat ons in hun testament opneemt, kijken we toch tevreden terug op 2023. We wisten meer particuliere donateurs te werven dan verwacht en het overgrote deel van onze vaste donateurs bleef ons trouw.

Ook de lasten van 2023 liggen in lijn met de begroting. Ondanks stijgende kosten wisten we de wervingskosten lager te houden dan in het voorgaande jaar. Evenals in 2022 investeerden we in 2023 in bredere communicatie en voorlichting. Voor deze bestedingen van 300.000 euro hadden we een bestemmingsreserve aangehouden die voor dit doel is gebruikt.

Voor 2024 verwachten we een groei in particuliere donaties. Deze groei komt met name voort uit de verwachte stijging van nalatenschappen. We houden het kostenniveau op peil en blijven resultaatneutraal budgetteren en bijsturen waar nodig. In 2024 zullen we meer investeren in bewustwording en de werving van nieuwe donateurs. Hiervoor wendten we een bestemmingsreserve aan.

Naast bestedingen ten behoeve van onze nationale programma's droegen we 1,3 miljoen euro bij aan het internationale werk van World Animal Protection.

Verhouding bestedingen

Conform Richtlijn 650 voor fondsenwervende organisaties

Samenvatting Staat van Baten en Lasten

Omschrijving	2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie	2024 Begroting
Baten van particulieren	5.184.000	4.978.000	5.055.000	5.216.000
Baten van bedrijven	44.000	27.000	56.000	50.000
Baten van andere organisaties	151.000	204.000	63.000	95.000
Baten van subsidies van overheden	71.000	7.000	36.000	-
Overige baten	-	15.000	-	25.000
Som der Baten	5.451.000	5.231.000	5.210.000	5.386.000
Besteed aan doelstelling	4.474.000	4.220.000	4.187.000	4.119.000
Wervingskosten	1.142.000	1.053.000	1.098.000	1.209.000
Beheer en administratie	237.000	258.000	233.000	234.000
Som der Lasten	5.854.000	5.531.000	5.518.000	5.562.000
Saldo financiële baten en lasten	-	-	6.000	16.000
Saldo van Baten en Lasten	-403.000	-300.000	-303.000	-160.000

worden kosten toegerekend aan een drietal bestedingscategorieën: de doelstellingen, werving van baten en beheer en administratie. Toerekening vindt plaats op de volgende grondslagen:

- direct toe te rekenen kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten worden middels een verdeelsleutel toegerekend aan een van deze drie categorieën.

Het is gebruikelijk dat in een jaarverslag, conform de richtlijnen, deze bestedingen gesimplificeerd worden naar ratio's. Ratio's zijn onderhevig aan gemaakte administratieve keuzes en inschattingen. Deze keuzes en inschattingen houden wij het liefst zo stabiel mogelijk. Hierdoor is het mogelijk om de

ontwikkelingen door de tijd te monitoren. Schommelingen in doelbesteding komen dan voort uit de bedrijfsvoering en niet uit administratieve keuzes.

Nu de organisatie in 2023 anders is ingericht, hebben we nog eens kritisch naar onze toerekening gekeken en naar wat vergelijkbare goede doelen op dit gebied doen. Op basis van dit marktonderzoek hebben we onze verdeelsleutels aangepast. Deze aanpassing geeft een eenmalige stijging van ons doelbestedingspercentage van 3,7 procentpunt. Ons streefpercentage hebben we overeenkomstig met 4 procent naar boven bijgesteld tot 75 procent. Voor toerekening en verdere toelichting verwijzen we naar de jaarrekening.

Omschrijving		Streef %	2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie	2024 Begroting
A.	% besteed aan doelstellingen	75,0%	76,4%	76,3%	75,9%	74,1%
B.	% wervingskosten	20,8%	19,5%	19,0%	19,9%	21,7%
C.	% beheer en administratie	4,2%	4,1%	4,7%	4,2%	4,2%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%

Zowel boekjaar 2022 als 2023 hebben we met de nieuwe sleutels berekend. We komen dan tot het beeld wat je ziet in de tabel links boven.

De bestedingen aan doelstellingen, werving en beheer en administratie zijn in lijn met de streefpercentages. In 2024 zal het doelbestedingspercentage naar verwachting tijdelijk iets onder het streefpercentage uitkomen. Dit heeft te maken met additionele investeringen in bewustwording en de daaraan gekoppelde fondsenwervende activiteiten.

Activa		31-Dec - 2022	31-Dec - 2023
	Vaste activa		
A	Activa benodigd voor de bedrijfsvoering	18.000	19.000
	Vlottende activa		
B	Vorderingen en overlopende activa	212.000	238.000
C	Liquide middelen	2.546.000	2.306.000
Totaal activa		2.776.000	2.563.000
Passiva		31-Dec - 2022	31-Dec - 2023
D	Reserves en fondsen		
D1	Continuïteitsreserve	1.370.000	1.188.000
D2	Bestemmingsreserve	532.000	411.000
D3	Overige reserves	426.000	383.000
D4	Fondsen	-	43.000
	Voorzieningen		
E	Voorzieningen	-	-
	Kortlopende schulden		
F	Crediteuren	161.000	159.000
G	Overlopende passiva en overige schulden	287.000	380.000
Totaal passiva		2.776.000	2.563.000

Ongeveer 50 procent van ons nationale programmabudget ging dit jaar naar 'Dieren in het wild'. Voor 'Dieren in de veehouderij' was in 2023 bijna 35 procent van het nationale programmabudget beschikbaar. Het overige deel ging naar dieren in rampsituaties en algemene beleidsbeïnvloeding voor dieren.

Door vrijval van een deel van de bestemmingsreserve voor communicatie en bewustwording, de verlaging van de continuïteitsreserve en het verwerken van het resultaat in de algemene reserve, ziet de eindbalans op 31 december er uit als in de tabel links onder.

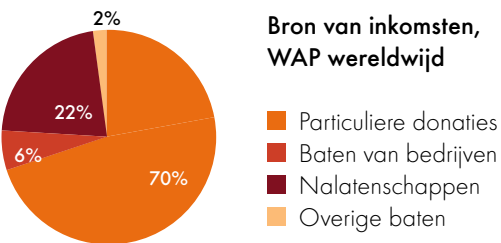
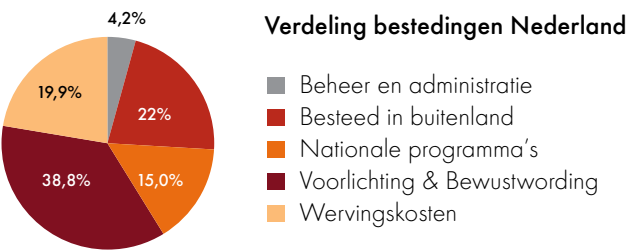
Verdere toelichting op de balans, conform de richtlijn, is opgenomen in onze jaarrekening.

De grafiek op de volgende pagina geeft inzicht in hoe we iedere euro die we in 2023 ontvingen, hebben besteed.

In totaal ging er in 2023 vanuit het Nederlandse kantoor 2,1 miljoen euro naar het verbeteren van dierenwelzijn middels programma's in binnen- en buitenland (zie hiervoor de eerdere hoofdstukken). Daarnaast zetten we voor het verbeteren van dierenwelzijn in op voorlichting en bewustwording: de basis om te komen tot een diervriendelijker wereld.

Het werven van nieuwe donateurs was in 2023 wederom een uitdaging. Om te voorkomen dat de wervingskosten hoger

uitvallen dan de baten, bekijken we per wervingstraject of dit voldoende rendement oplevert. Dankzij onze trouwe achterban is de uitstroom beperkt gebleven en hebben we dit jaar een toename in onze donateursaantallen kunnen bewerkstelligen.

Categorie	Euro	Verdeling bestedingen Nederland
Besteed in buitenland	€ 1.216.000	22,00%
Nationale programma's	€ 829.000	15,00%
Voorlichting & Bewustwording	€ 2.143.000	38,80%
Wervingskosten	€ 1.098.000	19,90%
Beheer en administratie	€ 233.000	4,20%
totale bestedingen	€ 5.519.000	100%

Internationaal

World Animal Protection is vertegenwoordigd in dertien landen, te weten Australië, Brazilië, Canada, China, Denemarken, India, Kenia (waar ons Afrika-kantoor gevestigd is), Nederland, Nieuw-Zeeland, Thailand, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk en Zweden. In 2023 hadden al deze landenkantoren een totale omzet van 60,5 miljoen dollar. Meer dan 90 procent van de omzet wordt door particuliere donaties verkregen.

Jaarlijks produceert onze internationale organisatie een jaarverslag (Global Review) dat wordt gepubliceerd op onze internationale website. De volledige details van de geconsolideerde jaarcijfers van de internationale organisatie zijn bij publicatie van dit bestuursverslag nog niet door de auditor vrijgegeven.

Voor details verwijzen wij naar de internationale website, waar de Global Review te vinden is.

<https://www.worldanimalprotection.org/>

Foto: Shutterstock

Colofon

Redactie

World Animal Protection
Martien Versteegh, Donkigotte

Eindcontrole

Anna Wolters | InScripto

Fotografie

World Animal Protection
plus verder vermelde credits in dit verslag

Ontwerp

Sarah Kos | Spinner & Langkous

Contact

Louis Couperusplein 2 (derde verdieping)
2514 HP Den Haag
088-2680000
info@worldanimalprotection.nl
► worldanimalprotection.nl
NL30TRIO0198307365

JAARREKENING 2023

Versie: 1.0
Status: Definitief
Datum: 27 april 2024

INHOUD

SAMENVATTEND FINANCIËEL BEELD.....	3
WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING	5
ALGEMEEN	5
WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS	5
GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT	7
BALANS.....	9
TOELICHTINGEN OP DE BALANS	10
A VASTE ACTIVA.....	10
B VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA.....	10
C LIQUIDE MIDDELEN.....	11
D RESERVES EN FONDSSEN.....	12
E VOORZIENINGEN	13
F CREDITEUREN.....	13
G OVERLOPENDE PASSIVA EN OVERIGE SCHULDEN	14
STAAT VAN BATEN EN LASTEN	15
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	16
A1 BATEN VAN PARTICULIEREN.....	16
A2 T/M A5 ANDERE BATEN.....	16
B1 INTERNATIONALE PROGRAMMA'S	17
B2 NATIONALE PROGRAMMA'S	17
B3 VOORLICHTING EN BEWUSTWORDING.....	18
C2 WERVINGSKOSTEN BUITENLAND.....	19
E FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	19
F SPECIFICATIE VAN DE PERSONEELSKOSTEN.....	20
SPECIFICATIE BEZOLDIGING DIRECTIE.....	21
KOSTENVERDEELSTAAT CONFORM BIJLAGE 3 VAN RJ650.....	22
KASSTROOMOVERZICHT.....	23
BIJLAGE: CONTROLEVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT.....	24

SAMENVATTEND FINANCIËEL BEELD

In deze jaarrekening doet World Animal Protection Nederland (volledig: Stichting World Animal Protection afdeling Nederland) verslag van de financiën van het jaar 2023.

Omschrijving	2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie	2024 Begroting
Baten van particulieren	5.184.000	4.978.000	5.055.000	5.216.000
Baten van bedrijven	44.000	27.000	56.000	50.000
Baten van andere organisaties	151.000	219.000	63.000	120.000
Baten van subsidies van overheden	71.000	7.000	36.000	-
Overige baten	-	-	-	-
Som der Baten	5.451.000	5.231.000	5.210.000	5.386.000
	-	-	-	-
Besteed aan doelstelling	4.499.000	4.220.000	4.187.000	4.119.000
Wervingskosten	1.117.000	1.053.000	1.098.000	1.209.000
Beheer en administratie	237.000	258.000	233.000	234.000
Som der Lasten	5.854.000	5.531.000	5.518.000	5.562.000
Saldo financiële baten en lasten	-	-	6.000	16.000
Saldo van Baten en Lasten	-403.000	-300.000	-303.000	-160.000

De inkomsten van 2023 liggen in lijn met de begroting, maar zijn wel 240.000 euro lager dan het voorgaande jaar. De begroting 2023 was ten opzichte van de werkelijke opbrengsten in 2022 al naar beneden bijgesteld. In de huidige marktomstandigheden is het lastig om nieuwe donateurs te werven. Gelukkig blijft het grootste gedeelte van de donateurs ons trouw waardoor de afname in inkomsten beperkt blijft.

Helaas is de verwachte groei in baten van andere organisaties uitgebleven. Een tweetal aanvragen was nog in behandeling en is niet rondgekomen voor het boekjaar 2023.

In 2023 is nog een kleine verlenging gekomen van de subsidie die liep, deze was niet opgenomen in de begroting. De subsidie is volledig afgewikkeld in 2023 en had een incidenteel karakter.

Ook de lasten van 2023 liggen in lijn met de begroting. Dat de begroting zo'n 300.000 euro lager is dan de realisatie van 2022 heeft grotendeels te maken met de additionele investering in bredere communicatie en voorlichting die gedaan is in 2022. Daarnaast waren onze internationale bestedingen via de personeelslasten lager dan in 2022. Doordat we in 2023 een additionele investering in voorlichting en bewustwording hebben gedaan, was een negatief saldo van 300.000 euro begroot. Dit nadelige resultaat wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve.

Voor 2024 verwachten wij een groei in particuliere donaties. Deze groei komt voort uit de te verwachte stijging in nalatenschappen. Eind 2023 hadden wij namelijk meer nalatenschappen open staan dan voorgaande jaren en verwachten dat deze inkomsten gaan genereren in 2024.

Omschrijving	Streef %	2022	2023	2023	2024
		Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
A. % besteed aan doelstellingen	75,0%	76,4%	76,3%	75,9%	74,1%
B. % wervingskosten	20,8%	19,5%	19,0%	19,9%	21,7%
C. % beheer en administratie	4,2%	4,1%	4,7%	4,2%	4,2%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn in 2023 gewijzigd. Aanleiding was zowel de herindeling van de afdeling Fondsenwerving en Communicatie als de audit voor de hercertificering van het CBF. De wijziging heeft te maken met het toerekenen van gemengde kosten. De nieuwe methodiek wordt hieronder bij "Grondslagen voor bepaling van het resultaat, kostentoerekening weergegeven. Zowel de kosten van 2022 en 2023 als de begrote kosten 2023 en 2024 zijn conform deze nieuwe sleutels toegewezen. Hierdoor zien wij een stijging van het doelbestedingspercentage van iets minder dan 4%. Om onszelf scherp te houden, hebben wij de streefpercentages voor doelbesteding afgerond en naar boven aangepast.

Door stijgende kosten en grotere concurrentie dienen wij extra uitgaven te doen op het gebied van fondsenwerving. Deze investering wordt gefinancierd uit een gevormde bestemmingsreserve. Hierdoor kunnen wij ervoor zorgen dat er geen afbreuk gedaan wordt aan de absolute financiële uitgave aan de dieren. Wel heeft deze besteding impact op de verdeling van de middelen waardoor naar verwachting het doelbestedingspercentage iets onder het streefpercentage komt. Gedurende 2024 kijken wij waar wij bij kunnen sturen.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, zoals gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarbij is de meest recente 'Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen' (ingangsdatum) gevolgd.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Die referenties verwijzen naar de toelichting.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsreserve.

Gepresenteerde bedragen zijn afgerond op duizendtallen. Hierdoor kan het zijn dat de aansluiting om 1.000 euro afwijkt.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Indien relevant worden rekening-courantschulden bij banken opgenomen onder schulden aan banken onder kortlopende schulden en gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Reserves

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending voor een specifiek doel. Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen. De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen in geval van (tijdelijk) sterk tegenvallende baten dan wel (tijdelijk) sterk gestegen kosten.

Project verplichtingen

Onvoorwaardelijke projectverplichtingen leiden tot het ontstaan van een schuld aan een projectpartner op het moment van het genomen interne besluit en nadat dit besluit is gecommuniceerd met de projectpartner.

Voorwaardelijke projectverplichtingen leiden tot het ontstaan van een schuld aan een projectpartner op het moment van het genomen interne besluit, dit besluit is gecommuniceerd met de projectpartner en door de projectpartner aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Verbonden partijen

De onderdelen van World Animal Protection zijn met elkaar verbonden door samenwerkingsovereenkomsten en een raamwerk van afspraken. In dit kader wordt World Animal Protection International beschouwd als verbonden partij.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten uit eigen fondswerving, inclusief rentebaten en overige opbrengsten en de kosten van fondswerving na aftrek van de bestedingen ten behoeve van de doelstellingen en de kosten van beheer en administratie. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Baten uit eigen fondsenwerving

Onder baten uit eigen fondsenwerving verstaan we de opbrengst van legaten, opbrengsten uit acties, ontvangen bijdragen, donatiegelden en al het andere dat we uit vrijgevigheid ontvangen.

Nalatenschappen, legaten en toegezegde schenkingen worden verwerkt in het verslagjaar waarin de akte van verdeling dan wel de rekening en verantwoording is ontvangen. Eventuele uitbetalingen in de vorm van voorschotten vanuit Nalatenschappen worden verwerkt in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen.

Kostentoerekening

Richtlijn 650 voor de jaarverslaggeving bepaalt dat de kosten van de organisatie gespecificeerd moeten worden in relatie tot de volgende activiteiten: besteed aan doelstellingen, wervingskosten, kosten beheer & administratie.

World Animal Protection wijst de directe en indirecte kosten toe aan de hoofdgroepen *Internationale en nationale programma's*, *Voorlichting*, *Communicatie en mobilisatie*, *Wervingskosten* of aan de post *Beheer en administratie*. Doordat World Animal Protection een campagnegedreven organisatie is, zijn de wervingskosten een combinatie van *programmatische*, *voorlichtings*, *communicatie*, *mobilisatie*- en *wervingskosten*. Van deze wervingskosten wordt maximaal 50% toegerekend aan doelbesteding, het overige wordt aan wervingskosten toegerekend. Om toerekening en sleutels te vereenvoudigen worden indirecte kosten (Financiën, ICT, huisvesting en personeelskosten) op basis van aantal fte toegerekend aan de verschillende hoofdgroepen.

Voor 2023 waren deze percentages als volgt: Internationale programma's 13%, Nationale programma's 15%, Voorlichting en bewustwording 41%, wervingskosten 13% en Beheer en administratie 18%.

Conform bijlage 3 van de Richtlijn 650 zijn onze kosten gegroepeerd in verschillende kostencategorieën: Subsidies en bijdragen, Afdrachten, Aankopen en verwervingen, Uitbesteed werk, Publiciteit en communicatie, Personeelskosten, Huisvestingskosten, Kantoor en algemene kosten en Afschrijving.

Periodiek betaalbare personeelsbeloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten. Op basis van ureninschattingen worden deze kosten aan de hoofdgroepen toegekend.

Pensioenen

Stichting World Animal Protection Nederland heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Het betreft een beschikbaar premiestelsel. Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt de onderneming verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra ze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment dat ze actief beschikbaar zijn voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/verwachte toekomstige gebruiksduur. Per 2023 hanteren wij hierbij drie categorieën voor de afschrijvingstermijnen:

Categorie	Omschrijving	Afschrijvingstermijn
1.	Bedrijf & kantoorpanden	30 jaar
2.	Nagelvaste investering in pand en duurzame inventaris	10 jaar
3.	Bureaustoelen en duurzame ICT-middelen	5 jaar

BALANS

ACTIVA		31-dec 2022	31-dec 2023
	Vaste activa		
A	Activa benodigd voor de bedrijfsvoering	18.000	19.000
	Vlottende activa		
B	Vorderingen en overlopende activa	212.000	238.000
C	Liquide middelen	2.546.000	2.306.000
	Totaal activa	2.776.000	2.563.000

PASSIVA		31-dec 2022	31-dec 2023
D	Reserves en fondsen		
D1	Continuïteitsreserve	1.370.000	1.189.000
D2	Bestemmingsreserve	532.000	411.000
D3	Overige reserves	426.000	383.000
D4	Fondsen	-	43.000
	Voorzieningen		
E	Voorzieningen	-	-
	Kortlopende schulden		
F	Crediteuren	161.000	159.000
G	Overlopende passiva en overige schulden	287.000	380.000
	Totaal passiva	2.776.000	2.563.000

TOELICHTINGEN OP DE BALANS

A VASTE ACTIVA

World Animal Protection Nederland heeft alleen materiële vaste activa en geen immateriële vaste activa. De materiële vaste activa worden volledig gebruikt ten behoeve van de bedrijfsvoering.

World Animal Protection Nederland schrijft activa af tot een restwaarde van nul conform een opgesteld afschrijvingsschema. Gedurende 2023 zijn 9 laptops en een wifi acces point aangeschaft. Verder is er een correctie gedaan op de afschrijvingstermijn (van 3 naar 5 jaar) voor de laptops aangeschaft in 2022 om in lijn te komen met de voorschriften. Tevens is er een correctie gedaan om de afschrijvingsspecificatie aan te sluiten met de boekhouding. Dit alles heeft geen significante impact gehad.

Omschrijving	Boekwaarde eind 2022	Investerings 2023	Afschrijvingen 2023	Boekwaarde eind 2023
A1 Investerings kantoorpand	7.000	-	1.000	6.000
A2 Inventaris en computerhard-en software	11.000	9.000	6.000	13.000
Totaal vaste activa	18.000	9.000	7.000	19.000

B VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Omschrijving	31-dec 2022	31-dec 2023
B1 Pensioenpremies	-	-
B2 Overige vooruitbetaalde kosten	43.000	39.000
B3 Waarborgsommen	25.000	25.000
B4 Te ontvangen nalatenschappen/donaties	7.000	138.000
B5 Te ontvangen rente	31.000	35.000
B6 Overige vorderingen	10.000	-
B7 Vooruitbetaald voor Internationale kantoor	96.000	1.000
Totaal vorderingen en overlopende activa	212.000	238.000

B1 Pensioenpremies

In 2023 zijn geen vooruitbetalingen gedaan ten aanzien van de pensioenpremies voor het navolgende jaar.

B2 Vooruitbetaalde kosten

In 2023 hebben we net zoals het jaar ervoor een beperkt aantal facturen met betrekking tot 2024 vooruitbetaald.

B3 Waarborgsommen

We hebben eind 2023 één waarborgsom. Deze waarborgsom is in 2010 overgemaakt aan de verhuurder van het kantoorpand aan het Louis Couperusplein nummer 2 te Den Haag en is sindsdien onveranderd gebleven.

B4 Te ontvangen nalatenschappen en donaties

Per einde jaar was er een waarde van 104.500 euro aan nalatenschappen met status rekening en verantwoording. Met redelijke zekerheid kan gezegd worden dat wij die gaan ontvangen. Deze zijn in de inkomsten genomen en de uitbetaling wordt in de loop van 2024 verwacht. Hetzelfde geldt voor een tweetal toezeggingen van organisaties die ons een warm hart toedragen. Hier ontvangen wij in de loop van 2024 nog 33.500 euro van.

B5 Te ontvangen rente

Deze post bestaan voornamelijk uit een nog te ontvangen korting van Triodos bank. Dit betreft de overeengekomen korting over een deel van de gemaakte bankkosten gedurende 2023. Deze korting zal in de eerste maand van 2024 worden ontvangen.

B6 Overige vorderingen

Geen bijzonderheden.

B7 Vooruitbetaald voor het Internationale kantoor

Over 2023 een kleine vooruitbetaalde post ten behoeve van het Internationale kantoor.

C LIQUIDE MIDDELEN

De richtlijn van Goede Doelen Nederland geeft een handreiking over de wijze waarop goede doelen om dienen te gaan met de liquide middelen die worden aangehouden als reserve. In 2023 is World Animal Protection gaan nadenken over het beleggen van een deel van de liquide middelen. Deze gesprekken worden in 2024 voortgezet. Conform richtlijnen van Goede Doelen Nederland zal verder invulling plaatsvinden.

omschrijving	31-dec 2022	31-dec 2023
C1 Triodos	1.061.000	1.695.000
C2 ASN	1.122.000	98.000
C3 ABN	97.000	296.000
C4 Overig	266.000	217.000
Totaal liquide middelen	2.546.000	2.306.000

De liquide middelen van World Animal Protection NL staan zoveel mogelijk op duurzame en diervriendelijke banken. Afhankelijk van de rentestanden worden liquide middelen tussen banken verschoven om een zo hoog mogelijk renteopbrengst te verkrijgen. Bovenstaand beeld laat een momentopname zien.

D RESERVES EN FONDSEN

Omschrijving		Eindstand 2022	Onttrekkingen 2023	Toevoegingen 2023	Eindstand dec-23
D1	Continuïteitsreserve	1.370.000	182.000	-	1.188.000
D2	Bestemmingsreserve	532.000	272.000	151.000	411.000
D3	Algemene Reserve	426.000	43.000	-	383.000
D4	Fondsen Reserves			43.000	43.000
Totaal reserves en fondsen		2.328.000	497.000	194.000	2.025.000

Continuïteitsreserve

Om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen, acht het bestuur het wenselijk om een deel van het vrij besteedbare vermogen te bestemmen als continuïteitsreserve.

Hoogte

De gewenste hoogte van onze continuïteitsreserve wordt bepaald aan de hand van potentiële risico's en de potentiële (financiële) impact op onze doelstellingen, de systematiek en onderbouwing voor het boekjaar wordt verder uiteengezet in ons Bestuursverslag.

De risicobeoordeling van 2023 gaf aanleiding om de continuïteitsreserve naar beneden bij te stellen met 182.000 euro. Deze wordt toegevoegd aan de overige reserves.

Maximale hoogte

Voor de bepaling van de maximale hoogte van de continuïteitsreserve houdt de stichting zich aan de richtlijn van Goede Doelen Nederland.

Bestemmingsreserve

Eind 2020 heeft het bestuur van World Animal Protection Nederland een bestemmingsreserve gevormd, welke is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Deze reserve is gevormd om toekomstige kosten op het gebied van bewustwording/voorlichting en huisvesting op te kunnen vangen en onze bestedingen in de komende jaren op peil te houden. In 2023 is met name ingezet op voorlichting/bewustwording middels media. Dit heeft geleid tot de onttrekking van 272.000 euro uit de bestemmingsreserve.

Naast deze onttrekking is er een toevoeging gedaan van 151.000 euro ten behoeve van fondsenwervende activiteiten. Het besluit van het bestuur om deze bestemmingsreserve te vormen is bekrachtigd in de Raad van Toezicht. Deze bestemmingsreserve van 151.000 euro is onttrokken uit de algemene reserve.

Algemene reserve

De toevoeging aan de overige reserves komt voor uit de afboeking van de continuïteitsreserve. De onttrekking betreft eenzelfde bedrag 182.000 euro. Dit staat gelijk aan het negatieve resultaat van 31.000 euro en een vorming van een bestemmingsreserve van 151.000 euro. In 2024 wordt samen met een vermogensbeheerder bekeken welk deel van de toegenomen algemene reserve vrij kan vallen voor de dieren. Dit als onderdeel van de oriëntatie voor beleggen die in 2023 gestart is.

Fondsen reserves

In 2023 hadden wij een post van 43.000 euro geormerkt geld. Deze middelen zijn binnengehaald voor Oekraïne, Turkije en het welzijn van olifanten in de Thaise toeristische sector. De gelden zullen in de loop van 2024 bestemd worden voor hulp aan de dieren in deze landen. Daar dit geormerkt geld is, is er een onttrekking van 43.000 uit de algemene reserve gedaan en een drietal fondsen hiervoor aangemaakt.

E VOORZIENINGEN

Net als vorig jaar heeft World Animal Protection Nederland geen voorzieningen opgenomen.

F CREDITEUREN

Omschrijving		31-dec 2022	31-dec 2023
F	Crediteuren	161.000	159.000
	Totaal crediteuren	161.000	159.000

De in december gefactureerde, maar nog niet betaalde diensten zijn opgenomen in de post crediteuren. Deze post bestaat per jaareinde met name uit facturen voor Fondsenwerving, Programma's en facturen gerelateerd aan personeel en huisvesting.

G OVERLOPENDE PASSIVA EN OVERIGE SCHULDEN

Omschrijving	31-dec 2022	31-dec 2023
G1 Nog te betalen belasting	59.000	43.000
G2 Nog te betalen International	-	129.000
G3 Reservering vakantiegeld en -dagen	141.000	142.000
G4 Overige nog te betalen kosten	86.000	66.000
Totaal overlopende passiva en overige schulden	287.000	380.000

G1 Nog te betalen belasting

Aan het einde van het boekjaar heeft World Animal Protection Nederland een verplichting voor de afdracht van de loonheffingen over de december open staan.

G2 Nog te betalen International

Op basis van het resultaat wordt gekeken welke afdracht het Nederlandse kantoor kan doen aan de Internationale organisatie. Nu proberen wij altijd zo dicht mogelijk bij de prognose te blijven. Pas na de afloop van het boekjaar kan het resultaat en dus de uiteindelijke afdracht bepaald worden. Hierdoor hebben wij in 2023 nog een betalingsverplichting aan International. Dit bedrag is inmiddels overgemaakt.

G3 Reservering vakantiegeld en -dagen

Op deze post is het saldo van de reservering van zowel het vakantiegeld als de vakantiedagen van medewerkers van World Animal Protection Nederland opgenomen. Omdat niet alle medewerkers hun opgebouwde vakantierechten in het jaar van opbouw opnemen, blijft er aan het eind van het jaar een saldo staan.

G4 Overige nog te betalen kosten

Deze post bestaat uit kosten waar nog geen factuur van ontvangen is, maar per balansdatum wel een betaalverplichting bestaat.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Per 31 december 2023 had World Animal Protection nog 29 nalatenschappen staan ter afwikkeling. Deze hebben een geschatte waarde van € 1,1M Doorlooptijd van het afwikkelen van een nalatenschap varieert van een paar maanden tot wel meerdere jaren.

De stichting is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van een kantoorruimte in het pand Louis Couperusplein 2 te Den Haag voor € 70.500,- per jaar, inclusief servicekosten. Deze overeenkomst kan ieder kwartaal beëindigd worden, maar eindigt uiterlijk op 31 december 2024.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Omschrijving	2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie	2024 Begroting
A1 Baten van particulieren	5.184.000	4.978.000	5.055.000	5.216.000
A2 Baten van bedrijven	44.000	27.000	56.000	50.000
A3 Baten van andere organisaties	151.000	204.000	63.000	95.000
A5 Baten van loterijorganisaties	0	15.000	0	25.000
A6 Baten van subsidies van overheden	71.000	7.000	36.000	0
Som der Baten	5.451.000	5.231.000	5.210.000	5.386.000
B1 Internationale programma's	1.474.000	1.367.000	1.216.000	1.322.000
B2 Nationale programma's	868.000	688.000	829.000	716.000
B3 Voorlichting & Bewustwording	2.132.000	2.165.000	2.143.000	2.006.000
B Besteed aan doelstellingen	4.474.000	4.220.000	4.187.000	4.044.000
C1 Wervingskosten Nederland	1.029.000	948.000	1.005.000	1.032.000
C2 Wervingskosten buitenland	114.000	105.000	93.000	102.000
C Wervingskosten	1.142.000	1.053.000	1.098.000	1.134.000
D Beheer en administratie	237.000	258.000	233.000	234.000
Som der Lasten	5.854.000	5.531.000	5.518.000	5.412.000
E Saldo financiële baten en lasten	0	0	6.000	16.000
Saldo van Baten en Lasten	-403.000	-300.000	-302.000	-10.000
<i>Bestemming Saldo Baten en Lasten</i>				
<u>Toevoegingen/ onttrekkingen aan:</u>				
Continuïteitsreserve	50.000	0	-182.000	0
Bestemmingsreserve	-385.000	-300.000	-121.000	-160.000
Overige reserves	-68.000	0	0	0
Totaal mutaties reserves en fondsen	-403.000	-300.000	-302.000	-160.000

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

A1 BATEN VAN PARTICULIEREN

Omschrijving		2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie	2024 Begroting
A11	Doorlopende donaties	4.264.000	4.053.000	4.289.000	4.181.000
A12	Incidentele giften	403.000	400.000	386.000	275.000
A13	Nalatenschappen	517.000	525.000	379.000	760.000
A1 Baten van particulieren		5.184.000	4.978.000	5.054.000	5.216.000

Begroting 2023 was ten opzichte van de werkelijke opbrengsten in 2022 al naar beneden bijgesteld. In de huidige marktomstandigheden is het lastig om nieuwe donateurs te werven. Gelukkig blijft het grootste gedeelte van de donateurs ons trouw waardoor de afname in inkomsten beperkt blijft. Deze donaties kunnen gezien worden als terugkerende inkomsten. Nalatenschappen en incidentele giften daarentegen zijn eenmalige inkomsten.

De begroting van nalatenschappen 2024 is behoorlijk hoger dan de begroting en realisatie van 2023. Een tweetal factoren speelt hier een rol. Ten eerste is een aantal nalatenschappen die al bij ons bekend zijn, niet gematerialiseerd in 2023 en schuiven de verwachte inkomsten door naar 2024. Ten tweede hebben wij meer nalatenschappen in de pijplijn dan voorheen. Hierdoor verwachten wij ook een stijging van de inkomsten in 2024.

A2 T/M A5 ANDERE BATEN

Omschrijving		2022 Realisatie	2023 Begroting	2023 Realisatie	2024 Begroting
A2	Baten van bedrijven	44.000	27.000	56.000	50.000
A3	Baten van andere organisaties	151.000	204.000	63.000	95.000
A5	Baten van loterijorganisaties	-	15.000	-	25.000
A6	Baten van subsidies van overheden	71.000	7.000	36.000	0
Som der Baten		266.000	253.000	155.000	170.000

Helaas is de verwachte groei in baten van andere organisaties uitgebleven. Een tweetal aanvragen was nog in behandeling en niet rondgekomen voor boekjaar 2023.

In 2023 is nog een kleine verlenging gekomen van de subsidie die liep, deze was niet opgenomen in begroting. De subsidie is volledig afgewikkeld in 2023 en had een incidenteel karakter.

B1 INTERNATIONALE PROGRAMMA'S

Omschrijving	2022	2023	2023	2024
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
B12 Dieren in de veehouderij	593.000	550.000	491.000	533.000
B14 Dieren in het wild	710.000	659.000	586.000	637.000
B15 Wereldwijd lobbywerk voor dieren	170.000	158.000	139.000	152.000
B1 Internationale programma's	1.473.000	1.367.000	1.216.000	1.322.000

De afdracht aan het Internationale kantoor is lager dan voorgaand jaar. Een tweetal internationale medewerkers werkzaam in het Nederlandse kantoor heeft in 2023 afscheid genomen van onze organisatie. In de begroting was hier al rekening mee gehouden en dat verklaart het grootste deel. Hiernaast waren de inkomsten lager dan in 2022 waardoor er geen extra ruimte was om meer bij te dragen aan de internationale doelstellingen. Conform de gemaakte afspraken met het internationale kantoor wordt deze bijdrage verdeeld over de doelstellingen.

In de verantwoording van onze gelden door het internationale hoofdkantoor ontvangen wij na het boekjaar een rapportage hoe onze afdracht is ingezet voor het beschermen van dieren wereldwijd. De gewijzigde strategie geeft focus aan de twee pijlers, dieren in veehouderij en dieren in het wild. Hier zijn dan ook de meeste gelden aan besteed in 2023.

B2 NATIONALE PROGRAMMA'S

Omschrijving	2022	2023	2023	2024
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
B21 Dieren in rampsituaties	133.000	6.000	86.000	6.000
B22 Dieren in de veehouderij	410.000	248.000	298.000	333.000
B24 Dieren in het wild	305.000	399.000	401.000	329.000
B25 Wereldwijd lobbywerk voor dieren	19.000	36.000	44.000	49.000
B2 Nationale programma's	868.000	689.000	829.000	717.000

In 2023 hebben we meer aan de dieren kunnen besteden dan in begroting verwacht. We hebben met name extra hulp kunnen bieden aan dieren in nood door de aardbeving in Turkije en de oorlog in Oekraïne. Ook aan dieren in de veehouderij is in 2023 meer besteed dan begroot. In het bestuursverslag valt te lezen waar de gelden aan besteed zijn.

B3 VOORLICHTING EN BEWUSTWORDING

Omschrijving	2022	2023	2023	2024
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
B31 Bewustwording	1.166.000	1.150.000	1.099.000	958.000
B32 Voorlichting	581.000	573.000	605.000	656.000
B33 Mobilisatie	411.000	442.000	439.000	467.000
B3 Voorlichting en Bewustwording	2.158.000	2.165.000	2.143.000	2.081.000

De realisatie van 2023 is mooi in lijn met het voorgaande jaar en de begroting.

We hebben deze gelden besteed aan het informeren van onze brede achterban, waarbij we, via onze social media kanalen als YouTube, Facebook, Instagram en Twitter, maar ook via onze eigen (e-mail) nieuwsbrief en traditionele media onze supporters op de hoogte stelden van onze campagnes en misstanden in dierenwelzijn wereldwijd. Onder de kosten voor mobilisatie vallen de kosten die we hebben gemaakt om mensen te activeren en online in actie te laten komen voor dieren. In het bestuursverslag valt te lezen waar de aandachtspunten voor 2023 hebben gelegen.

C1 WERVINGSKOSTEN NEDERLAND

Omschrijving	2022	2023	2023	2024
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
C11 Werving nieuwe donateurs	377.000	413.000	455.000	552.000
C12 Behoud en upgrade bestaande donateurs	289.000	271.000	306.000	274.000
C13 Nalatenschappen	136.000	133.000	131.000	156.000
C14 Innovatie fondsenwervingsmethoden	199.000	125.000	110.000	122.000
C15 Overige kosten fondsenwerving	4.000	6.000	3.000	2.000
C1 Wervingskosten Nederland	1.005.000	948.000	1.005.000	1.106.000

De realisatie van 2023 is mooi in lijn met het voorgaande jaar en de begroting. In het bestuursverslag valt te lezen waar de aandachtspunten voor 2023 hebben gelegen.

C2 WERVINGSKOSTEN BUITENLAND

Omschrijving	2022	2023	2023	2024
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
C2 Wervingskosten buitenland	114.000	105.000	93.000	102.000

Onder de wervingskosten buitenland verantwoorden we dat deel van onze afdracht aan de internationale kantoren dat besteed wordt aan internationale fondsenwervingsactiviteiten. Hiermee steunen wij kantoren elders in de wereld die een fondsenwervende potentie hebben, maar zelf nog onvoldoende middelen hebben deze investering te maken. In 2023 werd 7,3 procent van onze internationale afdracht hieraan besteed.

D BEHEER EN ADMINISTRATIE

Goeden Doelen Nederland heeft een aanbeveling gedaan voor de kostentoerekening van kosten voor beheer en administratie. Deze aanbeveling volgen wij. Naast de toerekening systematiek doet Goede Doelen Nederland ook een aanbeveling voor de presentatie van deze kosten in de jaarrekening. Onderstaande tabel volgt deze aanbeveling.

Omschrijving	2022	2023	2023	2024
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
D11/12 Governance	93.000	123.000	101.000	101.000
D13 Financiën	45.000	42.000	41.000	42.000
D14 ICT	25.000	23.000	23.000	23.000
D15 Huisvesting & facilitair	25.000	23.000	23.000	23.000
D16 Personeelszaken	25.000	23.000	23.000	23.000
D17 Accountantskosten	27.000	25.000	22.000	22.000
D Beheer en administratie	240.000	259.000	233.000	234.000

De bestedingen aan beheer en administratie zijn al jaren op een acceptabel niveau voor een organisatie van onze omvang en complexiteit. Uiteraard richten we onze processen zo efficiënt mogelijk in en begroten we die zo scherp mogelijk zonder afbreuk te doen aan de faciliterende, ondersteunende en toezichthoudende taken die hier belegd zijn.

Het deel van de internationale afdracht dat wordt ingezet voor organisatorische ondersteuning wordt conform dezelfde verdeelsleutel hier onder beheer en administratie opgenomen.

E FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De financiële baten en lasten bestaat uit binnengekomen renteopbrengsten over het jaar 2023.

F SPECIFICATIE VAN DE PERSONEELSKOSTEN

In de staat van Baten en lasten verdelen we de personeelskosten over de verschillende onderdelen volgens een verdeelsleutel. In onderstaand overzicht specificeren we deze lasten:

Omschrijving	2022 Realisatie	2023 Realisatie
Lonen en salarissen	1.633.000	1.479.000
Sociale lasten	296.000	266.000
Pensioenlasten	91.000	75.000
Tegemoetkomingen salarissen	-93.000	-46.000
Extern personeel	114.000	146.000
Reis en verblijfkosten	10.000	14.000
Opleidingskosten	25.000	18.000
Overige personeelskosten	105.000	95.000
Personeelskosten	2.181.000	2.047.000

De personeelskosten zijn ten opzichte van vorig jaar gedaald. Met name door het vertrek van een tweetal internationale collega's waarvoor er geen vervanging (in Nederland) is gevonden. Gemiddeld hadden wij 27 fte in 2023.

Voor het komende jaar begroten wij de salarislaster voor 25 fte voor €1.881.000. De daling in personeelskosten komt met name voort uit een lagere fte-basis voor 2023.

SPECIFICATIE BEZOLDIGING DIRECTIE

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt World Animal Protection de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. In het bestuursverslag wordt hierover nadere toelichting gegeven, in de jaarrekening de specificatie van de bezoldiging.

Bezoldiging directie

Het jaarinkomen van de individuele directieleden (in loondienst) blijft binnen het maximum van 95.764 euro (1 fte/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.

Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen stonden in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen en blijven ruim binnen het in de regeling opgenomen maximum van 115.444 euro per jaar.

Naam Functie	ADJ Verdonk Algemeen Directeur	TM Reniers Directeur Organisatie
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaalde tijd	Onbepaalde tijd
Uren	37,5	30
parttime percentage	100%	80%
periode	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging (Eur)		
Jaarinkomen		
Bruto loon/salaris	88.000	70.500
vakantiegeld	7.000	5.500
vaste eindejaarsuitkering	-	-
Totaal	95.000	76.000
Jubileumuitkering/uitbetaling	500	-
belaste vergoedingen/bijtellingsen	-	-
pensioenlasten (wg deel)	5.500	5.000
Pensioencompensatie	-	-
overige beloningen op termijn	-	-
Uitkering beëindiging dienstverband	-	-
Totaal 2023	101.000	81.000
<i>Totaal 2022</i>	<i>96.000</i>	<i>77.000</i>

De directiesalarissen zijn in 2023 geïndexeerd conform "Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties".

Toelichting

De directieleden vervullen deels directietaken en deels een inhoudelijke rol binnen de organisatie. Aan de directieleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

KOSTENVERDEELSTAAT CONFORM BIJLAGE 3 VAN RJ650

De richtlijn RJ650 schrijft een model voor dat inzicht moet geven in hoe de kosten van de verschillende onderdelen uit de staat van baten en lasten (Besteed aan doelstelling, Werving baten en Beheer en administratie) zijn opgebouwd. Onderstaand overzicht van de kostenverdeelstaat correspondeert met dit model.

Omschrijving	Besteed aan doelstellingen			Werving baten		Beheer en administratie	2023	2022
	Internationale Programma's	Nationale Programma's	Communicatie en voorlichting	Wervingskosten Nederland	Wervingskosten buitenland			
1 Subsidies en bijdragen	0	155.000	19.000	12.000	0	22.000	208.000	256.000
2 Afdrachten	911.000	0	0	0	73.000	20.000	1.004.000	1.129.000
3 Aankopen en verwervingen	0	0	1.000	0	0	0	1.000	2.000
4 Uitbesteed werk	0	149.000	425.000	350.000	0	27.000	952.000	889.000
5 Publiciteit en communicatie	0	43.000	728.000	275.000	0	0	1.046.000	1.124.000
6 Personeelskosten	285.000	414.000	883.000	329.000	20.000	116.000	2.047.000	2.181.000
7 Huisvestingskosten	9.000	11.000	30.000	10.000	0	13.000	72.000	81.000
8 Kantoor en algemene kosten	8.000	56.000	53.000	29.000	0	34.000	180.000	181.000
9 Afschrijving	1.000	1.000	3.000	1.000	0	1.000	8.000	10.000
Totale lasten	1.216.000	829.000	2.143.000	1.005.000	93.000	233.000	5.518.000	5.854.000

Al onze lasten, waaronder de afdrachten aan de internationale organisatie, verantwoorden we als kosten in de staat van baten en lasten. In 2023 hebben wij aanzienlijk minder kosten gemaakt dan in 2022. Met name lagere personeelskosten (verloop van medewerkers), lagere publiciteitskosten (bewuste sturing op de kosten) en aanpassing van de afdracht aan de internationale organisatie zorgen voor een lagere besteding in 2023. Komende jaren wordt er hard gewerkt om de besteding aan de doelstellingen te verhogen.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van geldmiddelen die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen in combinatie met het gebruik van geldmiddelen. Het overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De indirecte methode van een kasstroomoverzicht toont de feitelijke geldstromen door het resultaat te corrigeren voor posten die geen daadwerkelijke geldstroom met zich meebrengen. Met name het gedurende het jaar inzetten van een deel van de bestemmingsreserve, ten behoeve van voorlichting en bewustwording, draagt bij aan de negatieve kasstroom.

Omschrijving	2022 Realisatie	2023 Realisatie
Resultaat	-403.000	-302.000
Afschrijvingen materiële vaste activa	10.000	8.000
Mutatie in vorderingen	-21.000	-26.000
Mutatie in kortlopende schulden	-38.000	90.000
Mutatie in voorzieningen	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten (A)	-451.000	-231.000
(Des)investeringen in materiële vaste activa	0	-9.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten (B)	0	-9.000
Mutaties in langlopende deposito's	0	0
Mutaties in effecten	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten (C)	0	0
Mutaties liquide middelen (A + B + C)	-451.000	-240.000
Saldo liquide middelen per 1 januari	2.997.000	2.546.000
Saldo liquide middelen per 31 december	2.546.000	2.306.000
Mutaties liquide middelen	-451.000	-240.000

De kasstroom uit operationele activiteiten verklaart samen met de kasstroom uit investeringsactiviteiten en de kasstroom uit financieringsactiviteiten de mutaties in liquide middelen.

BIJLAGE: CONTROLEVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Amersfoort, 15 mei 2024

WITh Accountants B.V.
Drs. P.J.C. Luttkholt-Weijers RA